

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25

Apskaičiuojant kainą klauskit laišku.
Kreipiantis su kokias nors reikais adresuokite:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Goguša & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising rates on application.

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 10

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS., KOVO-MARCH 7 D., 1923 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai XVIII

Ekspliozija Ruhro krašte nebetoli.

BERLINAS GĄSDINA PASAULĮ NAUJA KARE.

JUNKERIAI BARSKINA KARDAIS.

Praneša Amerikai, kad žmonių kantrybė po francuzais jau baigiasi.

Vokiečių ambasada Washingtone išleido formalų pareiškimą, kad jei Ruhro gyventojai, kurių kantrybė jau išsibaigė, griebsis desperatiškų priemonių, tai Vokietijos valdžia negalėsianti palaikyti okupuotose vietose tvarkos, nes ji tenai likos francuzų visai suparaližuota.

Visame okupuotame krašte yra susidariusi didelio įtempimo atmosfera, sako vokiečių ambasada, ir prisieina bijotis, kad šioj atmosferoj neįvyktų ekspliozija. Žiaurios karės teismų baismės, nuolatiniai vokiečių valdininkų trėmimai iš užimtų vietų, plėšimas gyvenamųjų ir baurus francuzų karėvių apsiėjimas su žmonėmis gatvėse tiek jau suerzino visuomenę, kad bile diena galima laukti ginkluoto sukilimo prieš francuzus. Ir tas sukilimas esąs neišvengiamas, jei francuzai nepasitrauks.

Vokietijos valdžia karės nenorinti, bet ji negalinti gvarantuoti ramybės, nes okupuotame krašte ji jau nebeturi galios. Visa vokiečių policija ir visi kiti valdininkai tenai likos nuginkluoti ir išvyti. Visas kraštas pasilikęs be jokios kontrolės. Francuzai išviję Paryžės provincijos gubernatorių, visus administracinių apskrčių pirmininkus, 49 miestų majorus, 31 pašto direktorius, 9 muitinių direktorius, 6 Reichsbanko direktorius, 4 laikraščių redaktorius, 2 profesinių sąjungų sekretorius, 13 kasyklų direktorių ir tt. Iš viso iki 1 kovo esą išstremta 552 valdininkai ir 2,000 šeimynų narių.

Todel Berlino valdžia perspėja pasaulį, kad del šio kio francuzų elgimosi Ruhro krašte gali užsižiebt naujos karės gaisras, ir jei tas atsitiks, tai tegul pasaulis nekaltina Vokietiją.

HINDENBURGAS KALBA APIE GARBINGĄ MIRTĮ.

Hanovero žemdirbių Sąjungos suvažiavime pereiną savaitę gen. Hindenburgas kalbėjo apie karę su francuzais. Berlino "Tages Zeitung" paduoda jo žodžius taip:

"Mes niekuomet neužmiršime, kad visi mes esame vokiečiai ir turime pildyti savo pareigas. Ir jei bus reikalo, mes kovosime, kovosime patal, pakol paskutinė mūsų vėliava nebus sudraskyta skutus ir paskutinio kardo ašmuo sutrupintas. Daug geriaus garbingai mirti, negu paniekoj gyventi."

Berlino žiniomis, visos vokiečių dešiniojos srovės, pradedant tautininkais ir baigiant klerikalais, stoji už karę su aliantais. Taip grovas Westarp šaukiąs vokiečių tautą pertraukti visus santykius su Francija ir Belgija ir pradėti persekioti tu dviejų šalių piliečius. Už kiekvieną francuzų ar belgų nuskriaustą vokiečių, atsilygint lygiu būdu Francijos ar Belgijos piliečiams. Jei Reichstas ir suklyptų baimėje prieš aliantų spaudimą, sako Westarp, tai valdžia neprivalo Reichstago paisyti. Kitaip visuomenės opinija galinti išsireikšti laibiai nemalonai prieš valdžią.

PRAKALBOSE LAKSTO VISTOS IR MILTŲ MAISIUKAI.

Buvęs Anglijos premjeras Lloyd George buvo pakviestas pereiną savaitę į Edingburgho Universitetą, pasakoti prakalbą. Jam kalbant, studentai ėmė krėsti paprastus savo juokus. Nuo galerijos jie pradėjo mėti į publiką maišius su miltais ir berti eglės skujais. Publikoje pasidarė sumišimas. Vienu tarpu buvo paklaista žymyn nuo galerijos gyva višta, kuri plasnodama sparnais nusileido klausytojų tarpan. Kalbėtojas iš pradžių šypsojosi iš tų "baikų", bet paskui išjęs iš kantrybės ėmė prašyti, kad triukšmadariai būtų nors kiek mandagesni. Tėciaus prašymas nieko negelbėjo ir Lloyd George turėjo savo kalbą pertraukti. Kada jis po prakalbos atsistojo, studentai pagriebė jį su kede išnešė iš salės laukan.

SIRIJONAI SUKILO PRIEŠ FRANCUZŲ PRIESPAUDĄ.

Iš Konstantinopolio pranešama, kad Sirijoje kilo revoliucija prieš francuzų priespaudą. Penki francuzų kareiviai esą užmušti.

AMERIKA PERSPĖJA FRANCIJĄ.

Francija buvo susitarus su Belgija ir Italija sudaryti prieš Angliją bloką ir izoliuoti pastarąją Europos politikoje. Bet Amerika perspėjo francuzus, kad ji tokio bloko netoleruos. Anglija yra skolinga Amerikai daug pinigų ir ji dabar pasizadėjusi mokėti už tą paskolą palukanas. Gi toks blokas parversų Angliją didinti savo laivyną ir leisti daugiau pinigų ginklams. Jai būtų tada sunku atmokėti skolas Amerikai. Taigi toks blokas, pakol paskutinė mūsų vėliava nebus sudraskyta skutus ir paskutinio kardo ašmuo sutrupintas. Daug geriaus garbingai mirti, negu paniekoj gyventi."

FRANCUZAI NEATIDUOS PAVOGTŲ PINIGŲ.

Francuzų generolas Degoutte pranešė Vokietijos valstybės bankui, kad jis neatiduos nei vienos markės iš to 12,000,800,000, kuriuos jo kareiviai išplėšė Koelno mieste.

RIAUSĖS PRIEŠ ŽYDUS.

Austrijos prasidėjo agitacija prieš žydus. Praėjusį nedėdienį žydai turėjo sušaukę Vienoje mitingą, kad užprotestavus prieš tą agitaciją, bet mitingui baigiantis kilo didelės riaušės ir keliolika žydų buvo sužeista.

NUDURĖ KUNIGĄ PRIE MISIŲ.

Bahia Blanca mieste, Argentinoje, pereiną nedėdienį buvo nudurtas prie altoriaus mišias laikantis katalikų kunigas Luis Perez. Vybras, kuris jį nudurė, buvo suimtas.

SMARKUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Washington, New Yorke ir kitose vietose pereiną savaitę seismografai rodė smarkų žemės drebėjimą pietvakarių pusėj. Drebėjimas galėjo būti už kokių 5,000 mylių nuo Washingtono.

LIEUVIAI SULAUŽĖ PALAUBAS SU LENKAIS.

Iš lenkiškų šaltinių pereiną savaitę buvo paleista žinia, buk lietuvių nereguliuojamumėnė vėl užpuolusi lenkus neutralėj zonoj, su lauzdama tuo būdu paliaubų sutartį. Keli lenkai būvė užmušti.

AR TRUKSTA AMERIKOJ DARBININKŲ?

Amerikos fabrikantų tarpyba skelbia, kad šioje salyje dabar reikia 27 nuosimčių darbininkų daugiau, negu pirm karės. Bet visi žino, kad vos tik porą metų atgal, taigi jau karėi pasibaigus, Amerikoje buvo 5,000,000 žmonių be darbo. Kodel tad reikia 27% daugiau darbininkų?

Darbininkų organizacijos su tuo nesutinka. Jos sako, kad darbdaviai savo apskaitliavimus remia didžiausio darbymečio, o ne bedarbės laikotarpiais. Jie tik nori, kad jiems užtektų darbininkų būtų kuomet yra daug užsakymų; bet kur tiems darbininkams dėtis, kuomet pramonė sustoja, ja, tai fabrikantams negalvoj. Delto organizuoti Amerikos darbininkai sako, kad darbininkų Amerikoje nestinga ir daugiau jų čia gauti nereikia.

SUDEGĖ FARMERYS.

Charles Leslie, senas fermerys netoli Haverhillio, atsigulė daržinėj su pyške ir užmiges uždegė šiena. Sudėgė daržinė, 10 karvių, 2 arkliai ir pats Leslie. Jo brolis miegojo grįčioj, tai išliko gyvas.

Lietuviai nori karės laivo Klaipėdai.

UOSTUI REIKALINGA APSAUGA.

Situo pradėjo rūpintis amerikiečiai Lietuvoje.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad iš parvažiavusių amerikiečių tenai susidaręs komitetas, kuris pasistatęs savo tikslu kuogreičiausia įgyti Klaipėdai skraiduolį, tai yra greitąjį karės laivą. Uostui esanti būtina reikalinga apsauga ir tik toks laivas galis jį apsaugoti.

Bet karės laivui reikia labai daug pinigų. Reikia daug pinigų ne vien tik jį supirkti, bet ir užlaikyti jį. Komitetas jau pradėjęs rinkti aukas tam tikslui ir pinigai plaukia iš visų Lietuvos kraštų. Žadama ir Amerikoje pradėti aukų rinkimą tam tikslui. Tėciaus ar galimas tiek aukų surinkti, kiek vidutinis skraiduolis kainuoja, tai reikia labai abejoti. Gi katalikiškoji Lietuvos valdžia vargiai galės kiek iš savo iždo pridėti, nes jai pinigai reikalingi kunigų algoms. O vidutinis skraiduolis kainuoja \$5,000,000 iki \$7,000,000.

KLAIPĖDOJE IŠKELTA LIEUVOS VĖLIAVA.

Washington. — Klaipėdos valdžią alijantai perdavė Lietuvai 17 vasario. Tuojau Klaipėdoje buvo oficialiai iškelta Lietuvos vėliava. Statutui ir sutarčiai pasirašyti kviečiami Paryžium Lietuvos ir Klaipėdos atstovai. Alijantai Klaipėdoje daugiau nebeliko. Buvusis Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys prie Alijantų Klaipėdoje, p. A. Smetona, dabar Lietuvos valdžios yra paskirtas kaip Komisaras prie vietinės Klaipėdos vyriausybės. (Elta).

KLAIPĖDOJ ESĄ NERAMU.

Zinios iš Kauno sako, kad Klaipėdoj pradėjo nerimauti vokiečiai darbininkai. Jie esą nepatenkinti savo likimu. Buvę jau ir riaušiu. Jiems matyt nepatinka tas, kad reikės gyventi po klerikaline Lietuvos valdžia. Ryškių Prusuose, kurie rubežiuojasi su Klaipėda, vokiečiai jau pradėję ginkluotis ir tariai pulti ant Klaipėdos ir atimti ją iš lietuvių. Ar tose žiniose yra kiek tiesos, ar gal tai tik lenkų ir francuzų platinami gandai, kol kas sunku pasakyti, bet vis dėlto Lietuvos valdžia esanti del tų gandų susirūpinusi.

KIPRAS PETRAUSKAS IR SODEIKA ATVAŽIUOJA.

Washington. — Kauno žiniomis, šį pavasarį žada atvažiuoti Amerikon Lietuvos operos atstovai Kipras Petrauskas ir Sodeika. Pastarasis neseniai da išvažiavo iš Amerikos Lietuvon. (L. I. B.).

GRUMOJA KALEJIMU CUKRAUS PELNAGROBIAMS.

Anglių trustas prisipilęs pinigų, tai dabar cukraus trustas pradeda plėsti. Patriotai iš cukraus trusto skelbia, kad cukraus nėra, todėl reikia kelti kainą. Ir paskutinėmis dienomis cukrus pakilo jau iki 10 centų svarui.

Ivairūs politikieriai, tokie pat vagis kaip ir cukraus magnatai, tuojau pradėjo rėkauti, kad reikia daryti tyrinėjimas ir kaltininkus sukišti kalėjiman. Tas riksmas turi du tikslus: viena, nuraminti žioplą visuomenę, o antra, pasirodyti prieš ją gerais valdininkais. Kada ateis kiti rinkimai, tai tie vagis, kurie eina išvien su anglių ir cukraus pelnagrobiais, atsistoje ant bakos šauks: "Ar atsimenat, kaip mes kovojom prieš augstą cukraus kainą? Ar atsimenat, kaip mes gynėm mūsų reikalus? Balsuokit už mus ir vėl." Ir žioplai vėl balsuos.

Taigi netikėtai tiems grumojams. Cukraus trusto vagis neis ir kalėjimą ir cukraus neatpigins. Tie politikieriai grąsina kalgimui anglių pelnagrobiam, bet anglis netik neatpigo, bet da daugiau pabrango, ir nei viena kompanija užtai; kalėjimą neatsisėdo.

ARESTAVO 500 MOTORISTŲ.

Pereiną nedėdienį Philadelphiajio policija areštavo 500 automobilistų, nes jie pasidarė tokie neatsargūs, kad žmonėms pavojinga ir per gatvę perein. Pavyzdžiui, pereiną pėtyčia vienas ištvirkęs bankierius dumdamas visu greitumu užmušė 3 žmones, kurie lipo iš gatvekario. Todel ir pradėta tokius areštuoti. Pasirodė, kad didžiama sumtu jų nei "laisnių" neturėjo.

NORI SUAMERIKONIZUOTI ATEIVIUS.

Darbo departamento sekretorius Davis, sakdamas anadien Pittsburgbe prakalbą, pasakė: "Amerikoje dabar mes turime 14,000,000 ateivių ir pusę nepasirūpinę išsiimti pilietiškas popieras. Mes turim juos būtinai suamerikonizuoti, nes kitaip jie suateivins Ameriką."

KITA HERRINO BYLA.

Praėjusį ketvergą tapo išrinktas prisaiikintųjų suolas jau kitai Herrino bylai dėl skebų sumušimo. Pirmoj byloj kaltinamieji angliakaliai buvo išteisinti, tai kapitalistai užvedė kitą. Bet jie turbūt ir šio žygiu nieko nelaimės. I prisaiikintųjų suolą įnėjo du unijistai.

BROCKTONE BEVEIK TAMSU.

Brocktono gazo kompanija skundžiasi, kad ji vos tik galinti pagaminti pakankamai gazo miestui apšviesti. Jei šiomis dienomis ji anglių daugiau negausianti, tai mieste turės būti tamsu.

Kongresas išsiskirstė.

ALIEJAUS PRAMONĖ TRUSTO RANKOSE.

Senatoriaus La Follette'o komitetas, kuris per tris mėnesius tyrinėjo Amerikos aliejaus pramonę, dabar paskelbė savo raportą, kuris parodo, jog visa aliejaus industrija yra kontroliuojama taip vadinamų "Standard Oil" kompanijų. Tų kompanijų yra keliolika ir tulas laikas atgal jos sudarydavo vieną sindikatą arba trustą. Bet 1911 metais vyriausios šalies teismas tą trustą panaikino ir įsakė kiekvienai kompanijai vesti savo biznį. Rodėsi, kad jos taip ir daro. Tėciaus tyrinėjimas parodė, kad jos kaip buvo truste, taip ir tebėra. Kontroliuodamos visą aliejaus industriją ir nustatydamos patinkamas sau kainas, jos baisiai plėšia visuomenę. Užtai gi jų viršininkai ima po \$125,000 algų metams ir išmoka savo akcionieriams po 200 iki 400 nuosimčių dividendų.

La Follette sako, kad jei tas plėšikų trustas nebus tuojaus pasmaugtas, tai greitai laiku žmonės turės mokėti po \$1.00 už galioną gazoliną.

ISAKYTA ARESTUOTI "KLIUKSŲ" VADAS.

Federalis grand jury Texas valstijoje įsakė areštuoti E. Y. Clarke'ą, buvusį Ku Klux Klano "karalių". Jį kaltina palaikymu "baltojos vergijos", nes jis išpiko vienai merginai gelžkelio tikietą iš vienos valstijos į kitą. Mat, sulgę istatymų, vyras neturi teisės vežtis merginą iš vienos valstijos į kitą.

SUSTREIKAVO STATYBOS DARBININKAI.

Clevelande sustreikavo statybos darbininkai. Ginčas kilo del algos. Darbininkai pareikalavo 87 centų į valandą, o darbdaviai teduoda 80 centų. Pirmą statybos darbininkams buvo mokama po \$1.00 į valandą.

PASTO ISAKYMAS.

Amerikos paštas pranešė, kad nuo 1 kovos nebus pristatomi nei laišškai, nei kitokios siuntiniai į tokias namus, prie kurių nėra duris skylės arba tam tikros dėžės laiškam ir laikraščiams įdėti. Taigi kiekvienas tegul įsitaiso prie durų bakos, kitaip laiškanesys nepaliks nei laiško, nei laikraščio. Šitas įsakymas apima visas Suvienytas Valstijas.

UŽMUŠĖ SVETIMĄ VYRĄ PRIE SAVO PACIOS.

Lawrence, Mass. — Į policijos nuovadą čia atėjo pereiną nedėdienį graikas Athenasopoulos ir pranešė, kad jis nušovė savo partnerį, kurį jis radęs vienam kambary su savo pačia gultu. Policija jį sulaukė.

TURĖS 9 MĖNESIUS ATOSTOGŲ.

Bolševikai kviečia kongresmanus Rusijon. Hardingas išvažiavo ant vakacijų.

Pereiną nedėdienį pasibaigė 67-tasai šios šalies Kongresas. Prezidentas Hardingas pasakė, kad sekamą Kongresą jisai šauksias po 9 mėnesių. Tai nereiškia, kad bus renkami nauji atstovai į Kongresą; atstovai bus tie patys, tik bus kitas jų susirinkimas. Hardingas su savo pačia ir prieteliais išvažiavo jau į Floridą, kur dabar graži vasara. Jis ketina praleisti tenai visą mėnesį su kitais milijonieriais.

Kongresmanai ir senatoriai daugumoje išvažiavo namo. Kai kurie jų turbūt važiuos į Sovietų Rusiją, nes bolševikų valdžia kviečia juos atsilankyti ir prižadama visas keliones lėšas apmokėti ir užlaikymą duoti. Senatorius Walsh ir Norris yra kviečiami sudaryti neoficialę iš abiejų Kongresų butunarių delegaciją ir ateinančią vasarą nvykti Sovietijon į svečius. Nors Rusijos darbininkai miršta badu, bet Amerikos politikieriams priimti komisarai pinigų nesigailės, kad gavs sau jų prielankumą. Jiems žadama kuoplačiausia laisvę Rusijon ir visokie parankumai.

Washingtono žiniomis, apie pustuzinis senatorių ir kokie tris-keturi kongresmanai gal sutiks važiuoti. Senatorius Borah, kuris karštai stoji už pripažinimą dabartinės Rusijos valdžios, irgi turbūt važiuos, nors jis tikrai da nežina. Bet jei aš važiuosiu, sako Borah, tai važiuosiu savo lėšomis, ir važiuosiu ne į svečius pas bolševikus, o patyrinėti Rusijos padėtis.

ATMETĖ 48 VALANDŲ BILIŲ.

New Hampshire valstijos legislaturon buvo įnešta 48 valandų darbo bilių. Jo tikslas buvo įvesti toj valstijoje įstatymą, kuris drausytų ilgiau dirbti fabrikuose kaip 48 valandos į savaitę. Visi darbininkai tą bilių rėmė ir žemesnysis legislaturos butas jį priėmė, bet senatas atmetė, nes fabrikantai to reikalavo. Dabar tos valstijos audėjai rengiasi anskelbti protesto streiką del to bilius atmetimo.

SEDEGĖ FARMA.

Netoli Haverhillio sudegė armeno Torrossiano farma. Ugnis kilo iš gazolinu šildomo pečiaus. Farmerys nubėgo pas kaimyną šauktis telefonu ugnagesių pagalbos, bet kelias dabar paleistas ir ugnagesiai negalėjo privažuoti. Ugnis apėmė visas triobas ir visas sudegė. Nuostoliai siekia \$15,000.

APŽVALGA

KLERIKALAI, BOLŠEVIKAI IR SOCIALDEMOKRATAI

Jei pasiklausys kę kalba ir rašo komunistai-bolševikai, tai išgirs, kad Lietuvos socialdemokratų dirba išvien su buožėmis ir kartu su jais žudo komunistus.

Bet jei pasiklausys klerikalų, tai išgirs visai priešingą kaltinimą. Klerikalai sako, kad Lietuvos socialdemokratų eina išvien su bolševikais. Brooklyno "Garzas" dabar spausdina Lietuvos klerikalų raportą apie Seimo darbuotę, ir tik pasiklausykite, kas ten sakoma:

"Kad geriau nušviesti bolševikų santykius su socialdemokratais ir su katalikų atstovais, skaitau reikalingu nupaskoti įvykiai Seime 1922 m. lapkričio 24 d. atsitikime.

"Šio posėdžio metu buvo svarstoma komisijų sudarymo klausimas. Kr. demokratų buvo pasiūlyta nuo 7 kiekvienos frakcijos narių siųsti į komisijas po vieną žmogų. Kadangi bolševikai turi tik 5 žmones, tad jie einant tuo pasiūlymu negalėtų komisijose turėti nei vieno žmogaus. Krikščionys demokratų padarė tai sąmoningai. Bolševikai yra aiškūs Maskvos agentai. Kiekvienas Lietuvos bolševikas yra Maskvos šnipas. Seimo komisijose svarstomi dažnai paslaptiniai ir kitokie dalykai yra niekas daugiau, kaip vokiečių patriotų propaganda. Jei jam tikėtis, tai Ruhro darbininkai nenori su francūzais kovoti, nes jiems visviena, ar kasyklos bus vokiečių kapitalistų rankose, ar francūzų.

Stai jo žodžiai:

"Jei francūzai būtų užėmę kokią kitą Vokietijos apskrįtį, tai galimas daiktas, kad vietos fašistai būtų sukurstę žmones prieš ginkluotą sukilimą. Bet Ruhro gyventojai susidėjo iš 85 nuosimėjų proletariato; jie turi pamatą bijotis savo baltosios (patriotų) valdžios da daugiau, negu francūzų.

"Darbininkas čia supranta naują savo galią ir jis nemažai susirūpinęs, kaip ją panaudoti. Jis žino, kad Ruhro krašte dabar eina du konfliktai, tautinė ir klesų kova; bet linija tarpe jų labai susimaišius. Padėtis yra tokia, kad darbininkas negali gintis nuo naujo savo priešo, nestiprindamas savo prigimto išnaudotojo. Ir nežinodamas ką daryti, jisai nedaro nieko — tik laikosi darbo, kad apsigynus nuo bado. Šito delei ir generalio streiko nebuvo, ir iš darbininkų pusės nebuvo nei noro prie šitokio streiko. Buvo laikinai pertrauktas darbas kelioms valandoms kai kuriose kasyklose ir gelžkelio stotyse, bet tai delto, kad francūzai buvo pastatę tenai ginkluotus sargus; kareivius francūzams atėmus, darbas vėl prasidėjo.

"Tiesa, vokiečių buvo daug kalbama apie generalį streiką ir streikiams šelpiti Vokietijoje buvo surinkta milijardai markių; bet tai vis valdžios ir kapitalistų sumanymai, o ne pačių darbininkų."

Korespondentas sakosi kalbėjėjęs su kai kuriais Ruhro darbininkų vadais ir vienas jų pasakė jam maždaug taip:

"Kas šiandien čia dedasi, mums neaišku; bet vieną dalyką mes žinome aiškiai, o tai ta, kad vokiečių kapitalizmas yra toks pat mūsų priešas, kaip ir francūzų kapitalizmas. Tuli mūsų darbininkų net sako, kad nėra jokio skirtumo, ar mus plėšia Vokietijos patriotai, ar Francūzai. Bet skirtumas yra. Prieš Ruhro kapitalistų mes

atsilaikom, nes Vokietijos valdžia yra silpna ir darbdaviai neturi armijos kovai su mumis, bet jei Ruhro apskrity bus kokia nors kariuomenė, tai anksčiau ar vėliau kapitalistai panaudos ją prieš mus — tai ve, kodėl mes bijomės okupacijos. Thyssenas ir kiti patriotai norėtų generalio streiko; bet mes žinom, kad kilius generaliam streikui, Thyssenas ir kiti magnatai nesisaudys su francūzų karininkais, bet jie šaudys į mus. Ne, jei mes streikuosime, tai tik už darbininkiską Vokietiją ir už darbininkiską Franciją."

Sitokio nusistatymo esą beveik visi Ruhro darbininkai. Gal kam išrodys, kad tai yra komunistinis nusistatymas. Bet komunistų tenai nedaug. Mainerių Ruhro krašte esą 560,000, o komunistų partija turinti tikiai 20,000 narių. Socialdemokratų esą dūšyk daugiau.

RUHRO DARBININKAI IR OKUPACIJA.

Ruhros yra Vokietijos dalis, kurią dabar okupavo (užėmė) francūzai. Į tą kraštą dabar atkreiptos visos pasaulio akys. Kas diena rašoma, kad Ruhro darbininkai atsikako okupantams dirbti, kad tenai generalis streikas ir kad kasdien galima tikėtis karės.

Bet Ludwell Denny, specialis žurnalo "The Nation" korespondentas, piešia Ruhro padėtį visai kitokiomis spalvomis. Jis sako, kad tos žinios apie generalį streiką ir kitokius dalykus yra niekas daugiau, kaip vokiečių patriotų propaganda. Jei jam tikėtis, tai Ruhro darbininkai nenori su francūzais kovoti, nes jiems visviena, ar kasyklos bus vokiečių kapitalistų rankose, ar francūzų.

Stai jo žodžiai:

"Jei francūzai būtų užėmę kokią kitą Vokietijos apskrįtį, tai galimas daiktas, kad vietos fašistai būtų sukurstę žmones prieš ginkluotą sukilimą. Bet Ruhro gyventojai susidėjo iš 85 nuosimėjų proletariato; jie turi pamatą bijotis savo baltosios (patriotų) valdžios da daugiau, negu francūzų.

"Darbininkas čia supranta naują savo galią ir jis nemažai susirūpinęs, kaip ją panaudoti. Jis žino, kad Ruhro krašte dabar eina du konfliktai, tautinė ir klesų kova; bet linija tarpe jų labai susimaišius. Padėtis yra tokia, kad darbininkas negali gintis nuo naujo savo priešo, nestiprindamas savo prigimto išnaudotojo. Ir nežinodamas ką daryti, jisai nedaro nieko — tik laikosi darbo, kad apsigynus nuo bado. Šito delei ir generalio streiko nebuvo, ir iš darbininkų pusės nebuvo nei noro prie šitokio streiko. Buvo laikinai pertrauktas darbas kelioms valandoms kai kuriose kasyklose ir gelžkelio stotyse, bet tai delto, kad francūzai buvo pastatę tenai ginkluotus sargus; kareivius francūzams atėmus, darbas vėl prasidėjo.

"Tiesa, vokiečių buvo daug kalbama apie generalį streiką ir streikiams šelpiti Vokietijoje buvo surinkta milijardai markių; bet tai vis valdžios ir kapitalistų sumanymai, o ne pačių darbininkų."

Korespondentas sakosi kalbėjėjęs su kai kuriais Ruhro darbininkų vadais ir vienas jų pasakė jam maždaug taip:

"Kas šiandien čia dedasi, mums neaišku; bet vieną dalyką mes žinome aiškiai, o tai ta, kad vokiečių kapitalizmas yra toks pat mūsų priešas, kaip ir francūzų kapitalizmas. Tuli mūsų darbininkų net sako, kad nėra jokio skirtumo, ar mus plėšia Vokietijos patriotai, ar Francūzai. Bet skirtumas yra. Prieš Ruhro kapitalistų mes

atsilaikom, nes Vokietijos valdžia yra silpna ir darbdaviai neturi armijos kovai su mumis, bet jei Ruhro apskrity bus kokia nors kariuomenė, tai anksčiau ar vėliau kapitalistai panaudos ją prieš mus — tai ve, kodėl mes bijomės okupacijos. Thyssenas ir kiti patriotai norėtų generalio streiko; bet mes žinom, kad kilius generaliam streikui, Thyssenas ir kiti magnatai nesisaudys su francūzų karininkais, bet jie šaudys į mus. Ne, jei mes streikuosime, tai tik už darbininkiską Vokietiją ir už darbininkiską Franciją."

Sitokio nusistatymo esą beveik visi Ruhro darbininkai. Gal kam išrodys, kad tai yra komunistinis nusistatymas. Bet komunistų tenai nedaug. Mainerių Ruhro krašte esą 560,000, o komunistų partija turinti tikiai 20,000 narių. Socialdemokratų esą dūšyk daugiau.

Taigi Ruhro darbininkų padėtis yra labai kėbli, sako korespondentas. Jie turi prieš save du priešu: savo buržuaziją, ir francūzų kapitalistus. Jei jie kovos prieš francūzus, tai jie sustiprins savo išnaudotojus, su kuriais paskui jiems patienis bus sunkesnė kova. Bet jei jie stovs prieš savojeius turčius, tai jie sustiprins okupantus. Kitaip sakant, darbininkai yra tarp kujo ir priekalo.

JIS PASIUTĖS KLERIKALAS.

"Draugo" redaktorius kun. Bumšas pats prisipažino, kad jis esąs "pasiutęs klerikalas" ir nuo savo tautos esąs atsisakęs.

Sitą išpažintį jisai atliko viename Chicago restorane, kur 22 vasario buvo Baltic American Draugijos vakarienė. Po vakarienės buvo kalbos ir kun. Bumšas

Ar jie ištisų Kristaus pasekejai?

Darbo Federacijos laikraščio "Darbininko" Nr. 3 tulpas P. R. rašo:

"Aš šiandien mačiau viename bolševikų kalendoriuje socializmo įkūrėjo Kario Markso fotografiją. Tai žilas, žiaurus senis, kurio akys, kaip pas tikrą žydą, nematyt nei krislo meilės. O vien tik tas vėl gi žydiškas pasididžiavimas."

Taip rašo P. R., kuris, kaip matyti iš visos ko, yra Darbo Federacijos vadas. P. R. ir kiti Federacijos vadai darbininkams nuolat kalia į galvas, kad jie — Darbo Federacijos vadai — darbuojasi Kristaus mokslu, Evangelija, pasiremdami.

Argi tiesa? Argi tai tikras Kristaus mokslo pasekejas galėtų dristi sakyti, kad tikras žydų artymo meilės neturi, kad pas tikrą žydą tik žydiškas pasididžiavimas?

Visoki tamsos apaštalai, visoki reakcininkai ir senos tvarkos garbintojai visuomet tamsiai miniai rodydavo į žydus, kad tie visų žmonių nelaimių priežastis. Ir žmonės siundydavę prieš žydus ir darydavo žydų pogromus.

1905 metais caras sukišėms prieš jį žmonėms rodė į žydus, ir pasipylė eilė pogromų: Berdiceve, Gomely, Balstogėje ir kitur šimtais užmušinėjo žydus, plėšė jų turtą, ir prieš šituos caro pogromus nei puse žodžio neprotestavo nei pravoslavų, nei katalikų dvasiškiai.

P. R. ir jo vienminčiai Lietuvoje pogromų dar neruošė. Jie gal ir visiškai apie pogromus nemano. Bet jų sėjimas neapykantos prieš žy-

taip pat gavo žodį. Jo kalbą "Naujienu" korespondentas paduoda taip:

"Aš esu klerikalas, pasiutęs klerikalas. Ir šitai draugijai aš pritariu delto, kad ją sutvėrė klerikalas, mūsų partijos žmogus, atstovas Čarneckis. Nei vienas centas iš tos draugijos neis Lietuvos bedievinimui. Šita Baltic American Society susidėjo iš visokių tautų, ir delto aš prie jos prisidėu. Aš esu internacionalistas, ne šovinizmas tautietis — nuo tautos aš atsisakęs..."

Sitą pat pasituisiam klerikalui kalbant, restorane kilo triukšmas ir be mažko nepriejo prie mūstynių. Susirinkimas buvo uždarytas ir visi susierzinę ir įsikarsčią išsiskirstė.

SAKO, AMERIKIEČIŲ AUKOS DARO IS LIETUVOS UBAGYNĄ.

Amerikiečių aukos Lietuvai nėra daugiau bėdies, negu naudos, nes pratina Lietuvos žmones prie tinginavimo ir ubagavimo. Tokios nuomonės yra J. Romanas, Lietuvos Prekybos B-vės pirmininkas. Jis rašo "Darbininko" 19-tam numery:

"Mes, Amerikiečiai, per savo duosnamą pratiname Lietuvos gyventojus prie ubagų profesijos. Tas nuolatinis aukavimas neatneša Lietuvai dides naudos, nes pripratina žmones prie to, kad jie tikisi viską gauti už dyką."

Jo nuomone, Lietuvai būtų daug didesnė parama, jei amerikiečiai dėtų savo pinigų ir pramonę ir prekybą, o ne dalytų juos "almužbos" pavidale. Aukaujami pinigai naudos nenėša, jis sako, nes kaippo lengvai gaunami, jie lengvai ir išleidžiami; tuo, kur 22 vasario buvo Baltic American Draugijos vakarienė. Po vakarienės buvo kalbos ir kun. Bumšas

Ar jie ištisų Kristaus pasekejai?

Darbo Federacijos laikraščio "Darbininko" Nr. 3 tulpas P. R. rašo:

"Aš šiandien mačiau viename bolševikų kalendoriuje socializmo įkūrėjo Kario Markso fotografiją. Tai žilas, žiaurus senis, kurio akys, kaip pas tikrą žydą, nematyt nei krislo meilės. O vien tik tas vėl gi žydiškas pasididžiavimas."

Taip rašo P. R., kuris, kaip matyti iš visos ko, yra Darbo Federacijos vadas. P. R. ir kiti Federacijos vadai darbininkams nuolat kalia į galvas, kad jie — Darbo Federacijos vadai — darbuojasi Kristaus mokslu, Evangelija, pasiremdami.

Argi tiesa? Argi tai tikras Kristaus mokslo pasekejas galėtų dristi sakyti, kad tikras žydų artymo meilės neturi, kad pas tikrą žydą tik žydiškas pasididžiavimas?

Visoki tamsos apaštalai, visoki reakcininkai ir senos tvarkos garbintojai visuomet tamsiai miniai rodydavo į žydus, kad tie visų žmonių nelaimių priežastis. Ir žmonės siundydavę prieš žydus ir darydavo žydų pogromus.

1905 metais caras sukišėms prieš jį žmonėms rodė į žydus, ir pasipylė eilė pogromų: Berdiceve, Gomely, Balstogėje ir kitur šimtais užmušinėjo žydus, plėšė jų turtą, ir prieš šituos caro pogromus nei puse žodžio neprotestavo nei pravoslavų, nei katalikų dvasiškiai.

P. R. ir jo vienminčiai Lietuvoje pogromų dar neruošė. Jie gal ir visiškai apie pogromus nemano. Bet jų sėjimas neapykantos prieš žy-

"Socializmas ir Patriotizmas"

Arba kaip "Sandaros" demagogai išsisukinėja.

"Keleivio" 8-tam numery mums prisiėjo pakalbėti apie "Sandaros" nuduotąjį "patriotizmą". Mes tenai sumušėm visus daromus mums "Sandaros" priekaištus ir prirodėm, kad jos "patriotizmas" yra tikra demagogija. Mes parodėm, kad ji kalba apie Lietuvos rėmimą, o tuo tarpu Lietuvos reikalams nėra paaūkavęs nei pusės to, ką "Keleivis" paaūkavo; kad ji rėkuoja, kam "Keleivis" spausdina savo spaustuvė lenkų kalba laikraštį, o tuo tarpu ji pati labai norėjo tą "džiabą" gauti.

Sitų faktų negalėdami sumušti, "Sandaros" demagogai nori išsisukti kitokiais budais. Paskutiniame savo laikraščio numery (9), po antgalviu "Socializmas ir Patriotizmas", jie vėlia šitokią mali-malienę:

"Šiandien mes gyvename svarbiausio momento valandoje, nes kiekviena dabartinio momento valanda arba diena labai daug ką reiskia ateities gyvenimui. Dabartiniame momente kiekvienos tautos žmonės smarkiai gina savus interesus, nes jie gerai supranta, kad kiek dabar laimėsime, tiek ateityje turėsime. Arba: kiek dabar pasidariusime tautos labui, tiek ta tauta ateityje bus laiminga arba nelaiminga."

Čia kas žodis, tai nesąmonė. Pavyzdžiui: "Šiandien mes gyvename svarbiausio momento valandoje". Ar jūs galit pasakyti, kiek momentas turi valandų? Ir kaip "Sandaros" rašytojai gali žinoti, kad šitas momentas yra "svarbiausias" mūsų gyvenime? Ar jie gali prirodyti, kad svarbesnių momentų niekad nebuvo ir nebus?

Toliau: "dabartiniame momente kiekvienos tautos žmonės smarkiai gina savus interesus". Iš to išeina, kad seniaus žmonės negindavo savų interesų. Staciai stebėtis reikia, kaip laikraštis tokias nesąmones spausdina. Juk kas nors kiek pažįsta istoriją, tas žino, kad visa žmonijos praeitis, tai viena kruviną tautų kovą už "savo interesus". O tautininkų gazieta taip rašo, kad toji kova eitų tik šio "momento valandoje".

Antras dalykas: "Žmonės dabar supranta, kad kiek dabar laimėsime, tiek ateityje turėsime". Klausimas: o kas jiems tokį supratimą dabar dėjo? Ir kaip "Sandaros" rašytojai žino, kokiais supratimais kas valdžios yra kenksminga duojasi? O gal jie sprendžia apie tai sulyg savęs? Gal jie patį patį suprantą: ką dabar laimėsime, tai ir ateityje turėsime? Bet jei taip, tai kuo jie šitoki supratimą remia? Kaip jie gali žinoti, kad dabar ką nors laimėjus, visados tai turėsime? Juk vokiečių patriotai buvo laimėję visą Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir Baltgudiją, visą Belgiją ir beveik pusę Francijos, o kur tie laimėjimai dabar? Graikų patriotai buvo laimėję Smerną ir daug kitų miestų Turkijoje, o ar jie turės juos ateityje? Laimėjimų beiešokodami, vokiečių ir graikų patriotai įklimpino savo šalis į tokias nelaimes, iš kurių ir išbristi nebegali. Tai vis patriotizmo vaisiai.

Zinoma, tas nereikia, kad užpultų tautai nereikia gintis. To nesako joks išmintingas socialistas. Priešingai, tikrieji socialistai visuomet stoja už tautų laisvę. Delto jie labai tankiai priešinasi ir savo šalies valdžiai, jei ji

kėsina ant silpnės tautos laisvės. Delto ir už Lietuvos laisvę mes, socialistai, visuomet daugiau kovojom, negu kitų partijų žmonės.

Tautininkų organas negali to suprasti. Jis sako:

"Keleivis" Sandariečių apšmeizimo delei vėl rėkia, kad jis daugiausia užvis kovoja už Lietuvos laisvę kaip per savo laikraštį, taip ir žodžiu jo leidėjai per prakalbas. Stebėtina! Čia kritikuoja Sandariečius už jų patriotizmą, čia jau vėl pats save statosi didžiausiu "patriotu!"

Tame ir yra bėda su sandariečiais, kad jie nesupranta kovos principo. Jiems rodosi, kad jei mes kovojame prieš "patriotus", tai mes būtina turime kovoti ir prieš Lietuvą. Bet mums Lietuva yra vienas dalykas, o "patriotai" — kitas. Lietuva, tai šalis su visomis savo įstaigomis ir visais gyventojais, o "patriotai", tai tam tikra klika žmonių, kurie "tautos meile" prisidengę plėšia tą šalį ir skriaudžia jos gyventojus. Jei norit geriau pažinti "patriotus", tai Gabrys yra tikriausias jų tipas. Toliau eina Purickiai, Vailokačiai, Duodžiai, Yčiai, Smetonos, Krupavičiai ir visa eilė kitų.

Šitie žmonės nėra Lietuva. Jie yra jos parazitai. Ir delto su jais ir su jų "patriotizmu" mes kovojame. Jie mums taip pat šlykštūs, kaip ir buvusi caro kamarilė.

Bet yra Lietuvoje ir gerų žmonių. Tenai yra tukstanciai darbininkų ir ukininkų, kurie neša ant savo pečių visą valstybės našta. Už šitą Lietuvą, už Lietuvą darbininkų ir vargingų valstiečių, mes ir vedame kovą. Taigi mūsų kova už Lietuvą yra ne patriotinė, o klesinė kova. Mes norime, kad Lietuvoje viešpatautų ne kunigaikštis, bankininkai ir kitokie ponai, bet darbo žmonės. Tai yra mūsų, socialistų tikslas.

Toliau pasirodo, kad mūsų patriotiški gaidukai iš "Sandaros" užpečio nesupranta skirtumo tarp šalies ir jos valdžios. Jiems Lietuva ir Lietuvos valdžia, tai vis tas pats. Todėl jie ir sako: socialistai yra Lietuvos priešai, nes jie neduoda mūsų valdžiai nei cento.

Tuo tarpu gi Lietuva yra respublika, susidedanti iš įvairių tautų ir partijų, o jos valdžia yra tikrai klerikalinė buržuazijos organas. Ir mūsų įsitikinimu, šita valdžia yra kenksminga respublikai, nes jai rūpi ne visuomenės labas, o tik savo luomo reikalai. Pavyzdžiui, ji lupa iš beturčių mokesčius ir moka dykaduoniams kunigams algas, šelpia vienuolynus ir kitokias tamsybes įstaigas. Vadinas, ji auklėja parazitizmą. Kam rūpi šviesesnė Lietuvos ateitis, tas negali tokieks darbams aukauti. Ir delto socialistai nenori Lietuvos valdžią remti. Jie remia susipratusių Lietuvos darbininkus, tai tveriamąją jėgą, be kurios jokia valstybė negalėtų gyventi nei vienos dienos. Taigi socialistai daugiau neša Lietuvai naudos, negu tie, ką remia kuniginę valdžia.

O ką "Sandara" nuolat plepa apie spausdinimą lenkų laikraščio "Keleivio" spaustuvė, tai su Lietuva tas neturi nieko bendra. Tegul tikta jos giminės Kaune neparduos Lietuvos lenkams, tai jau del to laikraščio Lietuvos nepriklausomybė nenukentės.

Vietoj zaunijus nesąmones apie "Keleivio" "burdinierius", geriau tegul "Sandara" pareikalauja iš savo vienminčių Kaune, kad jie išvytų Lenkijos šnipus iš Lietuvos įstaigų. Juk Lietuvos "Zvalgyba", kur randasi visos valstybės paslaptis, dabar yra lenkų šnipio Sizičio žinioje. Ir visi "Zvalgybos" tarnautojai, jei ne lenkai, tai buvusios caro "Ochranos" "sycikiai". Iš "Keleivio" preso lenkų laikraštis jokių paslaptį nesužinos ir Lietuvai nepakenks, bet iš Lietuvos "Zvalgybos" Varšuvos agentai gali visas žinias Varšuvai pranešti, ir tikrybėje praneša.

Taigi tegul "Sandaros" "patriotai" pasiaiškina, kodėl jie nereikalauja prašalinimo lenkų iš Lietuvos valdžios įstaigų? Kodėl jie loja tikta ant "Keleivio", kad tas lenkų laikraštį spausdina? Ar delto, kad jie patis norėjo gaut tą laikraštį spausdint?

Pagalios, tegul "Sandaros" "patriotai" pasako, kiek jie yra paaūkavę Lietuvos reikalams. Tegul jie parodo savo, atsiprasant, patriotizmą darbais, o ne liežuviu. Tuščių žodžių malimas apie "Keleivį" ir lenkų laikraštį čia nieko negelbės ir tegul jie nemano, kad jie galės tuo išsisukti.

Skaitytojų Pastabos.

Ponas Zmuidzinavičius, važinėdamas po Ameriką, aiškina žmonėms kas yra Lietuvos šauliai. Jis sako, kad prie šaulių net ir kunigaikštis priklauso. Zinoma, priklausyt prie šaulių kunigams nėra jokios baimės. Ramiu laiku jie mokina šaulius kaip kovoti su bedieviais, o karės laiku, kuomet reikia eit į frontą, jie palaimina šaulius ir sako: "Dieve jums padėk, o mes turime grįžti į kleboniją prie gospadinų, nes jos vienos bijo."

Vienas sandarietis man sako: "Sulyginus su kitomis tautomis, lietuviai yra gana gudrus žmonės."

"Taip, taip" — sakau aš jam, — "lietuviai yra labai gudrus. Ypač pasižymėjo savo gudrumu iškeliaję Lietuvon amerikiečiai. Jie išsiųžė po du-tris tukstancius dolerių ir parvaziavę išmainė juos ant didelės kruvos auksinų. Pagyvenę kiek Lietuvoj jie ir vėl sumanė grįžti Amerikon. Bet išmainė visus savo auksinus ant dolerių, gavo vos tik du ar tris dolerius, už kuriuos į Ameriką atvažiuot jau nebegali. Juk tai didelis gudrumas!"

Chicago lietuviai dentistai yra dideli Lietuvos patriotai. Jie myli visa tai, kas tik lietuviška. Taip, praėjusią vasarą viename parke jie demonstravo Lietuvos piemenų žaislą "kiaulę". Pamačius juos kiauliniant, man irgi prisiminė jaunos piemenėlio dienos, kuomet ir aš tokį žaislą žaidžiau.

A. Garbukas.

NEDUODA SALIŲ GIM-DYMO KONTROLĖS PRAKALBOM.

Gimdymo Kontrolės Lyga norėjo surengti New Havne prakalbą Margaretai Sanger, bet visam mieste negalėjo gauti salės. Buržuazija su kunigais bijosi tų prakalbų, kad nesumažėtų žmonių gimimas.

**NEWTON UPPER
FALLS, MASS.
Munšainieriu balius.**

Iš Klaipėdos sukilėlio užrašų.

Prieš pat sukilimą.

Pavergtųjų lietuvių širdys, nuo amžių deganti tėvų meilės ugnė, liepsnotė liepsnojo karta iš kartos. Jūs labiau germanai stengėsi tą ugnelę užslopinti, tuo labiau jos kibirkštys plėtos ir veržėsi į atsalusias jau lietuvių širdis. Taigi nuo mūsų germanų pastangos gesinti, dar labiau ją įkureno... Pagaliau nusikratėme germaną! Manėm, kad busim laisvi ir prisiglausim prie mūsų bendros motutės Lietuvos, bet kur tau! Gobsioji santarvė užsodino mums ant sprando francuzą! Manėm, kad tai neilgam dar, kol sutvarkys šalies reikalus. Bet kadangi jau trys metai prabėgo, o mūsų reikalai vis "rišami", tuo tarpu, kaip grobuonys lenkai ir visokie "freišatininkai" pradėjo kurti sau lizdus, truko mūsų kantrybė... Ir dar prieš Naujuosius Metus, kiekvieno Mažosios Lietuvos lietuvių sijoje, "Sutrukdysim vergijos rėžėjus!" ir kaniklių stygos skambėjo... Visų širdys, rodos, smarkiau emė plakti ir visai kitas upas jautėsi pas burus. Visų akys buvo atkreiptos į Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetų darbus, tų Komitetų, kuriuos patys sutvėrėme. Noras išsivaduoti iš svetimų jungo buvo didžiausias. Visi šnekučias, galvojai, kaip būtų prisijungus prie Didž. Lietuvos. Ir visų mintys vienodos: Lietuviai Tautą turi būti nedaloma vieneta! Tik laukiam tos valandos, kada gausim paliepiamą iš Vyr. Gelbėjimo Komiteto, t. y. nuo mūsų patriarcho Martyno Jankaus, kuris budamas jau žilam plauke, bet savo tokiu diivrišku darbu, jaudino jaunlietuvių sielas.

Sukilimas!

Sujudo visas Klaipėdos kraštas! Kas tik jautėsi tikru lietuviu, stėjo gelbėti kraštą iš vergijos. Jau rėžėjai truko! Tai buvo š. m. sausio mėn. 10 d., kada sukilėliai pasirodė kaip kuriose vietose. Savanorių būriai plaukte plaukė į vyriausią sukilėlių štabą. Ir taip poros dienų bėgė, ir juos vanduo, apsemė visą kraštą iki Nemuno, tik dar pati Klaipėda nenusileidžia, francuzų kulkosvaidžių tvora aptverta. Vilties nenustojame, nes didvyriškas pasiryžimas matėsi kiekvieno akyse; tartum, jos liepsnojo iš tikrųjų karšta, perkunai artima, ugnelė.

Ore balti laukai, sniegu apdengti. Tamsi naktis ir kulkosvaidžių tarškėjimas pranašauja linksmesnį rytą: sniegu "Klaipėdą busim!" — kiekvienas galvoja. Tikrieji jos šeiminkai belidžiai j duris... Gal pramuš, pralauž, vieną vartų lentelę, ir tuomet svetimsčiai! "Nach Vaterland!" Prieš Tautos norą ir pasiryžimą sudrebė jie — ims tripti, kaip ledas, saulutės kaitinamas...

Rambynas musų! — atėjo žinia. Tai garsai senovės lietuvių šventovė: čia kada tai liepsnojo amžinoji ugnis, vaidilukų kurenama; čia visų Mažosios Lietuvos brolių širdys, nors amžius nešusios svetimųjų junga, atsikvėpdavo; čia bendrinosi sielų jausmai, nekarta minint brolius Didž. Lietuvos, tuo laik irgi vergijos rėžėjais apkaustytus.

Yra žinių, kad Klaipėdą apsiginklavo ir vokiečių "auslenderiai" — žandarai, kurie suskubo išsprukti iš

provincijos miestelių ir suspiesti po francuzų vėliava, ir kad musikiškai pagavo jų 2 automobiliu, kuriuose rasta: 10 ginkluotų žandarų, 4 kulkosvaidžiai, 50 granatų ir keletas revolverių. Reiškia karas, kaip reikiant.

Gi sukilėlių būriai traukia Klaipėdos link...

Ties Klaipėdos sienomis.

Sausio 14 d. Rytas. Saulutė stengiasi savo spinduliais prakirsti debesius ir parodyti žmonėms malonią šypseną. Apie Klaipėdos miestą nieko ypatingo — viskas vietoje. Naktį priešas, matomai, baimės pagautas, saudė iš kulkosvaidžių ir šautuvų, bet visai negyvatartum jų "freišatas" kvėpuoja paskutiniu oru ir daugiau bus "forbai". Musų upas toksai pat, kaip ir buvo, tik pasiutusias noras užimti Klaipėdą niekaip negali pereiti. Na, kaip sakoma: "Jei norėsi — laimėsi!" tai ir vaduojamės tuo, pasitikėdami savo pajėgomis.

Krucken — Gorge namų stogai apdengti sniegu. Šioks toks šaltutis sugrėdė žemės plūtą, ir jau vaikščiojimas po laukus yra patogesnis, nes iki šiol turėjome purvyną klampoti. Visi "išmiegoję" dairo, kad gavus vandens ir nors kiek patrynus akis... Miegoti tai tenka su visais "patogumais": grindys, šiaudai ir šautuvus apsidengti...

Iš ryto pusės kiek pradėjo snigti, bet paskui kiek prasiblaivė ir vėl pradėjo... Su š. m. A. M. tuoj po pietų, snigiant, išsirengėm į pozicijas duotą uždavinį atlikti. Aplinkui nei vieno žmogaus, matomai, kad visi apkasusė bei už namų pasislėpė būdi ir laukia, ar neišlys iš kur nors "auslenderis". Ejome kairiaja plento puse. Sniegas jau liovė snigti, visai prasiblaivė. Sutarskėjo kulkosvaidys... Kulipkos emė žvimbtį pro ausis... Kniupstį puolėm ir griovį ir laukėm, kol nustos šaudė. Kadangi šaudė be perstojo, tai turėjome šliaužti, tikimais vandens pilnu grioveliu ir plento puse. Prišliaužėm tilta ir apacia jo išlindom ir ne taip pavojingą pusę. Tiltu skylė buvo neperdidžiausia, nuo vieno žmogui pralendama. Kadangi po tiltu buvo nemaža vandens, tai visai sušlapom ir prisėmėm batus. Pastebėjom savąjį, užsiglaudus už čia pat stovinčio namo sienos: jis mums išrodė ženklą, kad toji pusė, kur mes ejom, yra atvira ir pavojinga. Prišliaužėm prie savojo suterėjom "Trauktukas", tai yra slaptazodis, kuris yra vienintelis leidimas pozicijoje.

Musų sargybinis nupasekojo, kad mudviejų buta labai neatsargių ir tik mus gelbėjo iš Dangaus krintantis sniegas, kurio dėka priešas negalėjo mus pastebėti. Ir kaip jau prasiblaivė, tai ir "šventino" mus iš kulkosvaidžių ir, kad gerai padarėm, kad lindome apacia tiltu, nes kitaip nebuvo tos vietos, kuri prieš "biteles" būtų neprieinama.

"Auslenderių" kulkosvaidis kiek nusiramino ir tik kur — kur poškėjo šautuvai. Įėjome į namuko vidų, kur atradom kovos didvyrius ir jų vadą M.; čia gyventojas vokiečių, bet mums reikė palankumo; jis priėmė dvi taures vyno, bet mes negėrėme, duodami supausti, kad tokios vaišės visai mums nerūpi. Pasikalbėję su baro broliukais, traukėm į vyriausią štabą, Krucken — Gorge, gėdėdamiesi, kad upas apkasuos daug geresnis negu užpakalys. Ejom nepavojingą kelią, pusę, kurią nurodė užvaros viršininkas.

Grįžę štaban pasidalinom su draugais bendrai įgytais bare įspūdziais, kurie ilgai niui sielos pasiliks. Vyriausias vadas Budrys, patenkintas musų apžvalga, išsirengė kartu eiti į Bachman dvarą, kur stovėjo 1-ji kompanija. Dabar eidami jau nešėmės kovos draugams dovanų laikraščių ir papirosų.

Nežiurint į kulipkų žvimbimą, laimingai pasiekėme Bachmaną. Viską atlikę "auslenderių" kulipkų lydimi, grįžom.

Klaipėda visai arti. Saulutė juostomis beria spinduliais miesto namų stogus, tartum duodama supausti, kad kraštas bus laimingas, tik tada, kada prisiglaus prie motutės Lietuvos. Bet tuoj juodieji debesys aptaukė padangę, o "biteles" vis užė po apielinkes.

Kiek užvalgę, temstant, su draugais A. M. ir P. S. išvykau į tas sargybas, kur smarkiau bėrė kulkosvaidžių priešas, tai yra ties pat Klaipėda, prie tilto ant upės Dangės. Nešėm dovanų, laikraščių ir papirosų. Priešas nepastebėjo — viską atlikę grįžom štaban.

Sausio 14—15 naktį.

Naktis. Vėjas emė staigiai vilkų balsais, uždamas skverbėsi kalnų bei sodų protarpiais, nešė su savimi ką tik pagaudamas. Puga baidė! Mes kuone visi trankėmės po laukus, darydami žvalgybą, ar nepasirodys iš kur nors priešas. Fronte tyk, tik retkarčiais kai kur sustaugia "biteles", lyg pranašaudama priešų silpnumą. Ir taip iki nakties trečios valandos. Nuo trečios musikiškai emė šaudyti. Sujudo priešas ir emė berti iš visų pusių švino kulipkomis. Ir taip iki ryto švytuojai ir rausta padangė. Visi laukia rytojaus, kad sužinojys musų pasekmes. Laukiame, nekantraujame... Aš ir dr. P. K. vis dar žvalgom...

Suo su kate viename maiše.

Sausio 15 d. Rytas. Fronte kiek nurimo: puga ir kovos. Gavom žinių, kad užimti kai kurie Klaipėdos priemiesčiai. Dešiniajame sparškė girdėjosi dar kulkosvaidžių klegės. Štai, musikiškai atviro 20 belaisvių — francuzus ir vokiečius draugė. Zmonės subėgė draugė, juoktis, kad tokie didieji priešaininkai, galų gale ilindom čia viena maišą. Gražūs pudj padarė amerikonas fotografas, kuris su kino aparatu "bicilius" dar be savojo suterėjom "Trauktukas", tai yra slaptazodis, kuris yra vienintelis leidimas pozicijoje.

Kai, nors jie musų ir priešaininkai, bet "nabagėliai" pavargę, išalkę. Tuoj pataisėm valgyti ir dar nebyko: kiaušienės, sviesto, blynų ir kitų gardumynų, taip kad bevalgant musų "svetiams" net ausys lepsėjo. Nagi, teisybę pasakius, ir edimas jų buvo nesvietiskas. Kad kerta, tai kerta; tuo labiau karininkas; matomai, kad jis porą dienų nevalgęs buvo.

Musų "sveteliai", kiek užvalgę, emė tarp savęs net kalbėtis, kad pas lietuvių nelaisvė nebloga yra. Suimtieji žandarai skundė francuzus, kad juos prievartautumė musis lietuviams, o kas nenorėjo eiti, tą grąšino sušaudyti. Atvežta vienas

sužeistas ir trys užmušti iš musų pusės. Visi nuliudo ir nulenė žemyn galvas, atidodami jiems pagarbą. Fronte sukleję kulkosvaidžiai...

Klaipėda musų!

Jau šaudymo garsai emė tolimis nuo musų Krucken — Gorge... Miesto gatvėse jau...

Mudu su dr. A. M., su pirmąja grupe, išvykom į pagalbą. Ir ką gi? Prižiūgavome taji tiltą, nuo kurio mus "auslenderiai" vakar apšaudė iš kulkosvaidžių, jau čia jų nėra, o musikių sargyba stovi. Gerai! Žygiuojam pirmyn, miestan... Francuzai atsisaudydami traukiasi... Jau viskas pasiduoda ir musų rankas: Petisnė, Profektura, stotis ir visas miestas! Francuzai jau atrodė francuzėliai, nes bereginti iškiso iš savo busto baltą drobėlę, kaip pasidavimo ženklą. Priešas nugalėtas! Zmonės bėga, sveikina sukilėlių "armiją" ir gėrėjasi, kad pasaulio galiuam sudrebėjo nuo lietuvių — sėrmėgio rankos. Su dr. A. M. skubiai sėdome į vežimą ir grįžom su linksmą žinia štaban.

Vyriausias vadas Budrys pasakė francuzų karininkui, kad Klaipėda musų; tasai visai nustebo, tartum mes jam atrodėm daug galingesni negu Francuzai; tai būly matyt iš jo nusiminimo. Visi, kas gyvas, skubino miesto linkui. Su draugais, paėmę literatūros maišą, ir gi skubinom. Vos tik išėjom ant plento ir mus paėmė su savim, neatsimenu katras iš vadų, ir tą automobilį, kuris atimtas nuo vokiečių, ir nuvežė į pat miestą. Zmonės sveikino sukilėlius kaip tik mokedami. Emėme lipdyti atsisaukimus, tai tiesiog apsiginti nuo minios negalima buvo; visi prašo — vieni "Duok man vieną", kiti "Gib mir eina..."

Zmonės kuopavosi gatvėse ir kalbėjo, kad laisvės saulutė Klaipėdai patekėjusi... Visų upas pakilęs. Didvyriai vaikščioja užkariautomis miesto gatvėmis; vienas kitam rodinėja, pasakoja, kuriose namų kėrtėse teko sudremiti su francuzais bei vokiečiais — žandarais.

Kovų audrai praėjus. Džiaugiasi gyventojai su laisvę išvaduoti. Kas tik galėdamas stengiasi prisidėti prie bendro atgimimo darbo. Moterys kovotojus valšina šokoladu... Saulutė tartum daug linksmiau šviegia ir dangus visai nusiblaivė. Jau tokie juodi debesys neslankioja Klaipėdos palangėmis.

Tik staiga bėga gatvė žmonės ir šaukia "Pilsudski", "Pilsudski"! Paaiskėjo, kad tai lenkų laivas atplaukė į uostą. Nuėjau į uostą. Na gi, šimtai žmonių susilinkė ant kranto ir grumojasi sumšiais, "verfluchte Potėn" šaukdami. O pas vyriausią musų štabą minia žmonių reikalauje reikalauti, kad kuogreičiausiai vartume lauk francuzus, nes, anot jų, jie lenkus pasikviečia į talką... Ir istikrųjų, lenkai "dėku" reikia tarti, kad į savo laivą, kuris vadinasi "Komendant Pilsudski", atsiuntė. Lenkai tuo laiku parėję nepaprastai didelę propagandą... Lietuvos naudai! "Komendant Pilsudski", sakovo išvaizda primena ne karą, bet didelę geldą, — pabėgo juron!

Atplaukus anglų laivui, žmonės nurimo; visi buvo patenkinti, nes anglai žmonių sukilimui reikė pritariimo. Dabar visų sukilėlių mintys vienodos — šalin rubežius tarp Didžiosios ir Mažosios Lietuvos!

Sukilėlis J. K. as.

Šiame straipsnyje rašoma apie Klaipėdą ir Vilnių. Lietuvos vardas vis dar tebemirguoja ant Amerikos dienraščių lapų. Telegrafų agentūros, laikraščių korespondentai kaip sausio mėn., taip ir visą vasario mėn. nepaliovė informavę Amerikos visuomenę apie Klaipėdos ir Vilniaus atsitikimų bėgi. Matėme todėl visuose dienraščiuose žinių, kaip alijantai siuntė Lietuvos vyriausybei baigusius ultimatus; kaip Lietuvos vyriausybė mandagiai atsisakė juos pildyti, nes girdi, jei ir norėtų — negalėtų; kaip alijantai sutiko prailginti dviem dienom ultimatumo laiką, ir kaip, tam laikui išėjus, sutiko pripažinti Klaipėdą Lietuvai.

Matėme taip pat beveik visuose Amerikos dienraščiuose žinią, kad Lietuvos diplomatas Sidzikauskas Paryžiuje pareiškė Ambasadorių Tarybai, jog Lietuva nesutiksianti pripažinti lenkams nei gabalėlio žemės iš neutralės juostos, nors reikėtų griebtis ir ginklo. Toji žinia pateko į pirmąjį dienraščių lapą. Amerikoniai, matyti, norėjo pabrėžti faktą alijantų ir Tautų Sąjungos susmukimo, kad net jau ir Lietuva jų nebeklausė. Kaipgi atsiliepė į pastarusius įvykius rimtesnioji spauda?

Amerikos balsai apie Lietuvą.

Zinios apie Klaipėdą ir Vilnių.

Lietuvos vardas vis dar tebemirguoja ant Amerikos dienraščių lapų.

Telegrafų agentūros, laikraščių korespondentai kaip sausio mėn., taip ir visą vasario mėn. nepaliovė informavę Amerikos visuomenę apie Klaipėdos ir Vilniaus atsitikimų bėgi. Matėme todėl visuose dienraščiuose žinių, kaip alijantai siuntė Lietuvos vyriausybei baigusius ultimatus; kaip Lietuvos vyriausybė mandagiai atsisakė juos pildyti, nes girdi, jei ir norėtų — negalėtų; kaip alijantai sutiko prailginti dviem dienom ultimatumo laiką, ir kaip, tam laikui išėjus, sutiko pripažinti Klaipėdą Lietuvai.

Matėme taip pat beveik visuose Amerikos dienraščiuose žinią, kad Lietuvos diplomatas Sidzikauskas Paryžiuje pareiškė Ambasadorių Tarybai, jog Lietuva nesutiksianti pripažinti lenkams nei gabalėlio žemės iš neutralės juostos, nors reikėtų griebtis ir ginklo. Toji žinia pateko į pirmąjį dienraščių lapą. Amerikoniai, matyti, norėjo pabrėžti faktą alijantų ir Tautų Sąjungos susmukimo, kad net jau ir Lietuva jų nebeklausė. Kaipgi atsiliepė į pastarusius įvykius rimtesnioji spauda?

Editorialai.

Mažne visos redakcijos, rašiusios apie ambasadorių konferencijos nutarimą — priskirti Klaipėdą Lietuvai — atsiliepė palankiai. "New York Herald" rašo: "Pripažinimas Klaipėdos Lietuvai atrodė teisingu. Klaipėda yra naturalus Lietuvos uostas, faktinai tai vienatinis uostas, kurį ji gali turėti ir be jo būtų sulaukytas krašto prekybinis ir ekonominis išsivystymas. Savo kovoje už Klaipėdą lietuviai turėjo daug užuojautos ir padėrinimo, tačiau jie netekę tos užuojautos, jeigu dabar mestųsi į keršto karą su lenkais".

Kai kurie Ohio valstijos dienraščiai (kaip antai: "Dayton News", "Signal Midletown"), dar vasario 5 d. peikė Lietuvą už priešiniams alijantams, vadino jos pažygius neišmintingais, tačiau yra pamato manyti, kad gal ir tie dabar jau bus pakaitę savo nuomonę, kuomet pasirodė, jog tasai tariamas "nepaklusnumas" išėjo geran.

"Klaipėdos epizodą užbaigė", sako "New York Times", didžiųjų valstybių autoritetų nepakelė... Lietuvai norėjo Klaipėdos ir pasiėmė. Alijantai baugino, perkunavo, o paskui ir pasidavė. Vakare Ambasadorių Taryba priskyrė Klaipėdą Lietuvai". Ir "New York Times" tečiau perspėja Lietuvai. "Žinoma, lietuviai negudriai darytų, jeigu dabar rizikuotų karą su lenkais dėl neutralės juostos; ir jei jie tarptautiniuose santykiuose dar kiek sveria pajėgą, jie turi klausyti Tautų Sąjungos nutarimo."

Tečiau "Brooklyn Standard Union" nepatenkintas alijantų nutarimu. Jisai rašo: "Konferencija atliko darbą tikrai senų diplomatų būdu; besistengdama patenkinti abi pusi (t. y. lietuvius ir lenkus), ji nepatenkino nei vienos; ji tik sudarė dar vieną niekam nevertą taiką. Nutarimas atiduoda Lietuvai Klaipėdą ir didžiąją jos teritorijos dalį, tuo tarpu gi žemės juosta pietuose paskelbta neutrale

zona, tik Lenkija turėianti teisę tiesti per tą juostą geležinkelį iki Klaipėdos uosto (? L. I. B.) ir taip pat galėsianti laisvai naudotis uostu".

Teisingai įvertinta aprašomuosius įvykius įtakingasis "Christian Science Monitor": "Francuzijos atstovas Rene Viviani šiomis dienomis pirmininkaudamas Tautų Sąjungos Taryboje, grąsinio lietuviams blokadą, jeigu jie atkakliai atsisakins pripažinti praplėtimą lenkų administracijos į neutralę juostą, skiriančią Lietuvą nuo Lenkijos. Tiesa, galima kad buvo paabejota dėl Tautų Sąjungos autoriteto, bet pirmą negu griežtai smerkti Lietuvą, verčiau reikia gliaul pažvelgti į situaciją. Toji neutralė juosta buvo pravaista karo pabaigoje, kad nepriklis prie ginkluotų susirėmimų lietuvių su lenkais, iki kol nebus nustatyta galutinai tikroji siena. Tačiau rudenį 1920 m. lenkų kariūnė, visai nepaisydama sutarties, parengtos Tautų Lygos, užėmė Vilnių, senąją Lietuvos sostinę. Tada tai buvo laikas Tautų Sąjungai pareikšti savo autoritetą. Tiesa, nuo to laiko lenkai darė pastangų palaikyti su lietuviams drauginę santykius, bet kadangi jie nesutiko atiduoti Vilniaus nei lietuviams, nei Tautų Sąjungai, jų visi mėginimai buvo lietuvių atmesni. Karo padėtis tarpe dviejų kraštų niekuomet nebuvo panaikinta. Taigi, kada Tautų Sąjungos Taryba šiuo perskirti dar tebesančią neutralinę zoną ir padalinti tarp Lietuvos ir Lenkijos — kas tikrenybėje reikėtų pripažinti lenkų teises prie Vilniaus, — vietoje ką grįžti prie 1920-tų metų padėties — Tautų Sąjunga elgiasi su Lietuva neteisingai. Anksčiau ar vėliau Vilniaus epizodas turės būti likviduotas".

"Manchester Herald" įrodo Tautų Sąjungos bejėgumą. "Tautų Sąjunga" — sakovo tasai laikraštis — "yra pasirengusi pavartoti jėgą prieš Lietuvą, nes toji tauta atsisako pripažinti Sąjungos idėją — atiduoti Lenkijai dalį neutralės juostos, skiriančios dabar dvi tauti. Kada lenkų generolas pagriebė lietuvių miestą Vilnių, Tautų Sąjunga neišdrišo isakyti Lenkijai, kad kraustyti iš ten. Lenkija buvo draugė ir talkininkė Francuzijos ir reikėjo mat su ja elgtis švelniai, delto ir neutralė juosta buvo įsteigta.

"Del tos pačios priežasties nebuvo sulaukytas karas tarp Lenkijos ir Rusijos. Nemėgino Sąjunga sustabdyti mušių tarp graikų ir turkų, nes tos tautos atvejais buvo po globa britų ir francuzų, kurie naudojo jėgas savo didžiąjai kovai už viešpatavimą rytuose. "Francuzų premjeras pasakė Sąjungos Tarybai, kad Ruhr'o klausimas tai ne jos buznis ir Taryba išmeta Ruhr'o klausimą iš svarstymo programo."

Dar skaudžiau plaka Tautų Sąjunga dienraštis "Times-Herald" iš Dallas, Texas. Jisai taip rašo: "Lietuva silpna; Francija stipri. Ar tai dėl to Tautų Sąjunga haugina Lietuvą, o nieko nesako Francuzijai? Sąjunga perspėja Lietuvą, kad jeigu sukilis prieš Lenkiją, tai Sąjunga šauksis 16-jo straipsnio, tačiau tos pačios Sąjungos Taryba atsisako Ruhr'o okupacijos klausimą padėti į programą. "16-as straipsnis ingalioja

Sąjunga veikti atsitikime, jeigu Sąjungos narė griebsis karo — tuo ir grasinama Lietuvai. 17-as straipsnis insiantis laisvai naudotis uostu". Tarp Sąjungos narės ir ne narės — kaip tik tai ir tinka dabartiniam susirėmimui Francijos su Vokietija. Ir straipsnis 16-as, ir straipsnis 17-as yra lygiai aiškiai sureduoti; o vis delto Tautų Sąjunga ima domėn lietuviškąją galimybę, o visai nepaiso francuziskai-vokiškosios tikrenybės...

"Kreipiame domę į visa tai, nes tai aiškiai parodo didžiausią Tautų Sąjungos veidmainystę. "O jeigu tai ne veidmainystė, tai bent jau visiškai Sąjungos bejėgumas, kada ji atsistoja akyvaizdoje to, ką nori daryti jos stipriai apginkluota narė."

L. I. B.

ŽARIJOS.

Tris metai atgal lietuvių komunistų lyderiai įsakė savo pasekėjams išstoti iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Dabar gi savo pasekėjus jie brukte brukta į S. L. A. Kada jie teisingiau elgėsi: tris metai atgal ar dabar?

Kuomet Kapsukas gyveno Amerikoje, tai musų komunistiškai galvalai žiūrėjo į Kapsuką, kai žydai ir talmudai. Jie tuomet sakydavo: "Kapsukas taip sakė, Kapsukas taip liepė". Daugelis komunistėlių, pamėgdžiodami Kapsuką, net sau nosį galu rankovės sluostydavo (mat, Kapsukas taip darė!). Dabar gi musų komunistukai, visokių Vabalų vedami, paklydo ir neatatinka to kelio, kuriuo Kapsukas liepė eiti. Todėl jie ir skaldosi į visas puses.

Kuomet "Šliupas" gyveno Amerikoje ir vadovavo tautiškąja srove, tai musų tautininkai visame kame jam pritardavo be jokio pasipriešinimo. Kuomet Šliupas šaukdavo: "Delei tautos labo mes turime eiti išvien su klerikalais, o ne su socialistais!" — tai musų tautininkai, galvomis linguodami, jam pritardavo: "Taip, daktare, taip...". Dabar gi, kuomet klerikalai spiria tautininkams ir užpakali, tai Šliupas jau rėkia: "Ne dėl tokių Lietuvos mes dirbom!" Well, vyrai, palindot po kryžium, tai ir neškit.

Kazys.

"Sandara" 3-čiam savo numerį praneša, kad Pittsburgie sandariečių esą daug daugiau, negu So. Bostone, kur spausdinama pati "Sandara".

Taigi, kad sandariečių skaičius So. Bostone paaugtų ir "vidurinė srovė" pasidarytų kiek smarkesnė, įnešu "Sandarą" uždaryti.

Sandarokas.

L. Pruseika, važinėdamas po lietuvių kolonijas, ragina savo šalininkus dėtis prie S. L. A. Kazin ar S. L. A. Centras jam už tą darbą apmoka, ar jis taip sau iš pasišventimo dirba Susivienijimo gerovei?

Sakoma, kad Juodošius turėjo kumpą nosį ir raudoną rudus plaukus. "Laisvės" redakcijoj man teko matyti panašios išžiuros žmogų. Ar tik jis neužsiima Juodošiaus darbu?

X. Y. Z.

KORESPONDENCIJOS.

NEW BRITAIN, CONN.
Iš lietuvių judėjimo.

18 d. vasario Lietuvių Svetaiņėj buvo surengtos prakalbos pamėnėjimui pen-
lių metų sukaktuvių nuo pa-
skelbimo Lietuvos nepri-
klausomybės. Kalbėtojų
buvo pakviestas "Tėvynės"
redaktorius S. E. Vitaitis.
Žmonių prisirinko pilna sve-
tainė. Pirmausia pirminin-
kas J. J. Gerdauskas persta-
to "Varpo" mūrų chorą, ku-
ris sudainavo Lietuvos him-
ną. Potam tapo perstatytas
kalbėti S. E. Vitaitis, kuris
teisingai apipašakojė Lietu-
vos padėti nuo pat paskelbi-
mo nepriklausomybės iki
šių dienų. Baigdamas prak-
albą kalbėtojas paragino
publiką paaukauti po kiek
nors Lietuvos šauliams ant
ginklų. Aukų surinkta 163
dol. 15c.

Pertraukioje "Varpo" cho-
ras sudainavo pora liaudies
dainelių. Vėliaus trumpai
pakalbėjo vietiniai: J. Mika-
lauskas ir J. J. Gerdauskas.
Pastarasis ypač gerai užva-
žiavo klerikalams. Jisai tarp
kitko pasakė: "Tuli žmonės
tvirtina, kad žmogus yra iš-
sivystęs iš beždžionės. Bet
aš tikrinu, kad klerikalai
dar nėra išsivystę iš bež-
džionės". Tai pasakius pu-
bliką pasileido juokais. Už-
baigus Gerdauskui kalbėti
"Varpo" choras sudainavo
Lietuvos himną ir toliau ap-
vaikščiavimo programas už-
sibaigė.

13 d. vasario, t. y. užgavė-
nių vakarė, čia buvo pareng-
tos prakalbos p. p. Slezvi-
čienėi ir Vencienėi, kurios
rinko aukas Lietuvos našlai-
čiams. Surinkta 105 doleriai.

Pas tulus kun. Grikoji pa-
rapijonus policija darė kra-
tą, įsiskodama mumsaino.
Pas Tamą Valentukonį rado
2 goricus naminės ir nema-
žai užraugtos brogos; pas
Giedraitį rado 150 goricų
užraugtos brogos ir 2 ger-
čiū gatavos; pas Adomavi-
čienę 3 goricus gatavos ir
100 goricų užraugtos bro-
gos. Du pirmutiniai užsimo-
kėjo po 100 dolerių baudmės,
o Adomavičienė, kuri turi
šešis vaikus ir teisme prisie-
kė, kad mumsaino niekam
nepardavė, baudmė tapo do-
vanota.

Dzūkėlis.

HOLYOKE, MASS.
Visko po biskį.

Lietuvių čia yra pušėti-
nas burelis ir naujienų viso-
kių netruksta, tik nėra kam
apie tai į laikraščius para-
šyti.

Iš organizacijų čia randa-
si dvi pašėlinės draugijos.
Pirmąją užima šv. Kazi-
miero draugija, kuri nuo-
muoja du dideliu kambariu.
Tuose kambariuose yra lai-
komi visoki susirinkimai.

Antra pašėlinė draugija
— tai D. L. K. Keistucio,
prie kurios priklauso vyrai
ir moteris. Abidvi draugijos
nevaržo narių ištikinimui.

Vileišio laikais čia buvo
suorganizuotas Lietuvių Pi-
liečių Sąjungos skyrius, ku-
ris darbavosi Lietuvos labui.
Bet kuomet Vileišis iš Ame-
rikos tapo atsauktas, o jo
vieton atsiustas Čarneckis,
tai skyriaus nariuose tuo-
jaus pasirodė naujojo at-
tovo politika neužsiganėdini-
mas. Ir kaip tik Čarneckis
paskelbė Amerikos lietu-
viams dešimtdolerinę bau-
džiavą, tuojau tapo suauk-
tas L. P. S. skyriaus susirai-
kimas ir po visapusiskam
apsvarstymui nutarta sky-
riaus likviduoti. O porai
Čarneckii, vieton dešimti-
nių, nutarėm nuo kiekvieno
nario pasiūti po špygą.

Draugai holyokiečiai! Ka-
dangi L. P. Sąjungos sky-
rius jau likviduotas ir ka-
dangi mes turėjome "Kelei-
vį" kaip skyriaus ofganą,
tad šiūmi raginu visus bu-
vusius skyriaus narius, kad
atnaujintumet "Keleivio"
prenumeratą, pasiūniant
"Kel." administracijai po 2
dolerių, nes papiginta kai-
na "Keleivio" nebegausite.
Kadangi "Keleivis" turi iš-
leides puikų šių metų kalen-
dorių, tai kiekvienas atnau-
jindamas "Keleivį" gausite
už 25c. kalendorių. Kalendo-
rius paprasta kaina 50c.,
bet seniems skaitytojams
atiduoda už 25c.

Kaip visur, taip ir čia na-
minės nestokuoja. Ypač mu-
sų holyokiečių "misėlės" (ži-
noma, ne visos) taip išsila-
vė samodielką kept, kad net
ir kiti valstijų "žinovai"
(senburtai) pripažįsta ją
už No. 1.

Nekurie "žinovai" neuži-
ganėdina namine, bet pra-
dėda gretintis prie "uždrau-
sto vaisiaus". Nekurie sei-
mininkai jau tą pastebėjo,
bet kai kurie dar nežino.

Vienas Pensylvanijos
"smagus vaikinys" (jį čia
moteris taip vadina), išėjus
seimininkui J. A. į darbą,
atėjo pas smagią ir linksmą
moterėlę ir pradėjo puotą
(tik nežinia prie stalo ar
prie lovos). Kur buvęs, kur
nebuvo ateina dar vienas
bernas, kurį holyokiečiai va-
dina driskium. Ogi dievulė-
liau brangus, ant jų pėdų
pareina namo ir J. A. Kas-
ten buvo, negaliu tikrai pa-
sakyti, bet ant rytojaus pa-
matėme, kad Pensylvani-
jos "smagus vaikinys" gal-
va nuskusta ir galvoj da-
giaus rumbių kaip ubago
milinė. O driskium ranka nu-
laužta.

Holyokietis.

HUDSON, MASS.
Margumynai.

Kaip kitose lietuvių kolo-
nijose, taip ir pas mus šis
tas yra veikama. Progresy-
vė visuomenė pamazų dar-
buojasi apšvietos, dailės ir
kultūros srity. Susipratęs
jaunimas yra susibūręs į
"Apšvietos Ratelį", kuris tu-
ri nusisamdes kambarius.
Čia vakarais yra mokinama
lietuvių gramatikos ir arit-
metikos, o kauriais vaka-
rais jaunimas lavinasi dai-
nuoti ir teatrus lošti. Subat-
vakariais rengiamos lietu-
viškos vakarųškos, o nedė-
dieniais diskusijos įvairiose
temose. Tai yra pagirtinas
darbas.

Čia taipgi yra dvi pašėlinės
draugijos. Viena jų se-
na ir stipri finansiskai, tik
visa bėda, kad jom susisple-
dė didžiama tamsių narių.
Kita draugija dar nesena,
bet sutverta ant progresy-
vių pamatų, prie jos prikla-
so laisvų pažiūrų žmonės ir
todėl joje neišslyka jokių ne-
susipratimų tarpe narių.
Taipgi čia yra ir kitokių
"susaidžių", krikščioniškų
avelių, geriau pasakius,
tamsių Romos trasto vergų.
Apie šitokias "susaides" ne-
verta nei rašyti, nes iš jų vi-
suomenė nėra jokios nau-
dos.

Visų Draugas.

ELIZABETH, N. J.
Komunistai nori susivienyt
su numirėliais.
Komunistai per savo
"Laisvę" nuolatos rašė, kad
tautininkų klubas jau mi-
ręs, o pliuskių (suprask, ko-
munistų) klubas gerai gy-
vuojas. Bet štai kokie stebu-
riai likviduoti. O porai
Čarneckii, vieton dešimti-
nių, nutarėm nuo kiekvieno
nario pasiūti po špygą.

klubą su propozicija tuos
du klubus suvienyti. Tauti-
ninkų klubas pasakė plius-
kių delegatams eiti namo ir
pažadėjo per laisvą duoti at-
sakymą. Ir tautininkų klub-
as nutarė duoti atsakymą,
kad su pliuskišiais nesivienys.
Vadinasi, nei "numirėliai"
komunistais nepasitiki.

Columbia

GRAZI SVENTA MUZIKA
DEL VELYKU.

Norėsi gražias melodijas, kurios ant Velykų,
tavo šalyje, atnesa daug džiaugsmo.
Geriausieji lietuviški artistai parinkti padaryti
Columbia rekordus šiuo linksmy dainų del tavęs.
Gali parsinešti ju puikius balsus į savo namus pa-
linksminti šitas Velykas.
Su Grafenola ir Columbia rekordais, gali pra-
leisti daug linksmy, valandų klausydamas sandie-
nos geriausią muziką. Paklausk tavo Columbia
krautuvininko pabandyti kelis šiuo puikių Velyki-
nių rekordų del tavęs.

10 colių 75c.

E-7602	Plaukia sau laivelis. Aš įsiviličiau eizono ruba.	E-7693	Visi lipo, visi lipo. Trepukas. Lietuviska Orkestra.
E-4915	Daržely alyvų. Jėzau Kristau maloniausias. J. Butėnas, basso.	E-4914	Linksma diena mums nušvito. Pulkim ant kelių. J. Butėnas, basso.
E-4416	Mylimoji. Polka. Vestuvų Valcas. Columbijos Orkestra.	E-4273	Padainuosi gražią dainą. Nastys. J. Butėnas, basso.
E-3842	Sveika Marija. Karūžutė, soprano. Ave Maria. Lotyniskai. Roller, soprano.	E-3192	Giedu dainelę. Geružinės daina. M. Čičauskas, soprano
E-3189	Ol. Motule. Motus. Motus. Choras.	E-1246	Giesmė į Panelę Sv. Ave Maria. Cello solo.

du klubus suvienyti. Tauti-
ninkų klubas pasakė plius-
kių delegatams eiti namo ir
pažadėjo per laisvą duoti at-
sakymą. Ir tautininkų klub-
as nutarė duoti atsakymą,
kad su pliuskišiais nesivienys.
Vadinasi, nei "numirėliai"
komunistais nepasitiki.

Pavasario šventė jau
čia pat.

Nei neapsižiūrėsimė, kaip at-
eis pavasario šventė VELYKOS.
Tos šventės sulaukus, žmonės
nori atsigauti, nori tinkamai į
pasitikti, nori dvasiniai ir me-
žiaginiai prisirengti prie dar-
bu. Nepamirškite, kad LIETU-
VOJE JUSŲ GIMINIS IR
DRAUGAI LAUKIA JUSŲ PA-
GALBOS IR PARAMOS. Vely-
koms ir pavasariui ateinant.

Iš Lietuvos ateina žinių, kad
ten žmonės labai yra susirupinę
netik šiaip savo kasdieniniams
uikių reikalais, bet ir politiniu
krašto gyvenimu, — ir kaimie-
čiai, nuo savo lupų atitraukda-
mi kasnį duonos, aukoja tai
Klaipėdos krašto reikalams, tai
dabar gindami savo sienas nuo
tuolimų Vilniaus srityje. Lietu-
vos žmonės daugiau galės tuos
reikalus paremti, jei mes remsi-
me ir šelpsiame savo gimines iš
čia ant tiek, ant kiek galime.

LITO KURSAS YRA LAPAI
PATVARUS. — Lietuvos vy-
riausybė ir LIETUVOS EMISI-
JOS BANKAS taip veda krašto
finansus, kad kiekvienas išleis-
tas Lietuvoje Litas yra pilniau-
siai garantuotas auksu. Todėl ir
gyvenimas yra pabrangęs, nes
visi produktai pakilo lygi tokių
kainų, kokias turi tie kraštai,
kur yra aukso pinigas: Lietuvo-
je kainos jau prilygsta Ameri-
kos kainoms. TODEL IR PASAL-
POS LIETUVOS ŽMONĖMS
REIKIA DABAR DAUGIAU.
NEGU PIRMA REIKEJO.

Jei dabar dar siūsite pinigų,
Lietuvoje Jūsų giminės gaus
juos Velykoms. TODEL PASI-
SKUBINKITE!
Pinigų siuntimo Lietuvon rei-
kale, arba reikale atsiurkimo
giminių Amerikon, ar reikale
kelionės į Lietuvą pasivieji-

mui, — visados kreipkitės
mus: gausite kuogeriausį pa-
tarnavimą.

BALTIC STATES BANK
294 Eighth Ave.
New York, N. Y.

JIESKO PAVELDEJŲ.

Frank Gittermore, kuris
tarnavo Amerikos kariume-
nėj, tapo užmūstas Spalio-
October 4 d., 1918 m. Jo bro-
lis James Gittermore, kiek
žinome iš valdžios praneši-
mo, gyveno Amerikoje. Su-
lyg įstatymo jo brolis arba
giminės gali iš valdžios gauti
paskirtą pinigų sumą, todėl
jo broliai arba artimiausi
giminės lai atsišaukia tuo-
jaus.

Kadangi jis buvo padavęs
adresą Petro Chapliko, to-
del platesnių žinių norint,
galit kreiptis pas Petrą Cha-
pliką, 357 Broadway, So.
Boston, Mass.

Pajieskojimai

Pajieskau savo draugo Stanislovo
Garbotausko: pirmą jį gyveno
Watertown, Conn., o dabar nežinau
kur jis gyvena. Meldžiū atsišaukti
arba žinantieji praneškite, už ką bu-
sia labai dėkingas.
Robt. J. Marion
5800 Van Dyke, Detroit, Mich.

Pajieskau Petro Gulbino, iš Nauro-
dės kaimo, ir Domicies Savickienės-
Vilkaitės, iš Vardalių kaimo, abudu
Kauno rėdybos, Plungės parapijos.
Melonėkite atsišaukti.
Ona Jodžionienė-Andriukaitė
44 Power Ct., Worcester, Mass.

Pajieskau Jono, Juozo ir Vincs
Bridžiū, jie visi yra broliai — kauno
Baltasodžių, Slabados parapijos, Su-
valkų rėdybos. Turu svarbą reikala-
del jusu pranešti. Prasau atsišaukti,
arba kas juos žinote praneškite šiuo
antrasiu:
Julius Bulkas
1335 Vanvorstere ave., Scranton, Pa.

Pajieskau motinos Česlavos Lukie-
nės (Česlava Lukša) ir trijų sesu-
čių: viena 8 metų, antra 5 m. ir tre-
čia 3½ metų. Motina aplicdo mums
14 d. vasario nežinia dėl kokių
priestiesčių, palikdama trijų kūdikis
vardingame padėime — viena dūre-
lė ir du sunu. Po motinos išvažiav-
imo tėvas išėjo į miestą, kur jį patiko
dėdels nelaimė: emant skersai gatvė-
kario vėžes ant jo užvažiavo gatvė-
kario ir sutrynė abidvi kojas ir vieną
ranką. Jis tapo nureičtas į ligonbu-
tį ir daktarai sakė, kad jis ligai negy-
vens. Meldžiū motina ir sesutės per-
važiuoti ir sutvarkyti gyvenimą. Jei-
gu kas pažįstysite mūsų motiną su
trimis mažais mergaitėmis, duokite
mums mažoms kvičiams žinoti, o
mes busime labai dėkingi ir už iš-
laesius atsilysėjimo. Motina ir sesu-
tės keliai lenkiskai, nes motina iš
lenkų. Rašykite vyriausius dukreites
vardu:
Miss Česlava Lukša
11 L. Rina st., Utica, N. Y.

Pajieskau brolio Petro Vaskiaus ir
sesers Saldikienės. Keli metai atgal
gyveno Seattle, Wash. Paeina iš Zvir-
bių kaimo, Plungės parapijos.
Telsių apskr., Kauno rėdybos. Malo-
nėkit atsišaukti arba kas apie juos
žinot meldžiū pranešti šiuo adresu:
Amelia Waszkis
Pettasie, Pa.

As, Vincas Razanauskas, pajieskau
savo brolio sunaus Juozo Razanaus-
ko, pirmiaus gyveno Frankfort, N.
Y., o dabar nežinau kur. Meldžiū at-
sišaukti arba kas žinot malonėkite
man pranešti ant šio adresu:
Vincas Razanauskas
Box 43,
West Rutland, Vt.

Pajieskau savo mamutės ir broliu-
ko. Mano mamutės vardas Julijona
Pangoniene, o broliukas Juozukas, 7
metų. As esu 9 metų. Mes persikly-
rėm So. Bostone. Mama atradė du
laiskus ir mes su tete pasitvėrėme tie-
kta, bet jis sugrįžo. Mamute, ar tu
manęs jau išsijadeje? Jei gu toji,
tai prisiek nora broliuko antrasiu. Jei
kas apie mane mama žinot, prane-
kit šiuo antrasiu, už ką busiu labai
dėkingas:
J. J. Pangonis
2041 Hamilton ave., Cleveland, Ohio.

As, Kazimieras Daonis, Kėnšių so-
dos, Zagarės vals., įsiekau savo gi-
minį, parastau ir paraniūon. Turu
esau svarbių reikalų iš Lietuvos, ma-
lonėkit atsišaukti.
Chas. W. Davis
640 E. 55th st., Los Angeles, Calif.

Pajieskau savo Svogerio Antano
Zakusko. Paeina iš Kratiš-
kių kaimo, Paevežio apskr., Kauno
rėdybos. Pirmiau gyveno Ernest,
Pa., paskui Pittsburgh, Pa. Turu
prie jo labai svarbių reikalų, todėl
meldžiū atsišaukti arba kas apie jį
žinote malonėkite pranešti šiuo an-
trasiu:
P. Andreulionis
49 Parkdale st., Somerville, Mass.

Pajieskau tetos, tėvo sesers, Mari-
jonos Paulikaitės, paeina iš Kauno
rėdybos, Tauragės apskr., Pagra-
nancio parapijos, Matušų kaimo.
Girdėju, kad ji yra žemė su Au-
rasto Rakauski ir gyvena Gerardvil-
le, Pa. Meldžiū atsišaukti arba kas
žinot praneškite, būna labai dėkingas.
Frasas Paulikas
Box 19,
Hendersonville, Pa.

Pajieskau savo tikro dėdės Tamo
Kurpikos, pirmiau gyveno Scranton,
Pa. Jei kas apie jį žinote, malonėkite
atrašyti.
John Kurapka
Box 586,
Hartshorne, Okla.

APSIVEDIMAI.

Pajieskau apšvedimui merginos
arba našlės, tarp 18 ir 35 metų. As
esu vaikas 27 metų. Norečiau susi-
pazinti su lietuvaiteimis merginomis.
Katra mylit gerą gyvenimą, tuojau
atsišaukit ir su pirmu laišku prisie-
kit savo paveikslą.
Wm. S. Hart
Box 488, Wash. Co., McDonald, Pa.

Pajieskau apšvedimui merginos
arba našlės, kad ir su vienu vaikų,
nebesenęs kaip 30 metų. As esu na-
šlys 32 metų ir turu dvi mergaites 5
ir 3 metų, taipgi turu savo namus ir
moku gerą amatą. Jei gu katra sutik-
t prie seiminisko gyvenimo, mel-
dziū atsišaukti ir su pirmu laišku
prisiekti savo paveikslą.
Jonas Jurkevicius
50 Gertrude st.,
Hamilton Ont., Canada.

REIKALAVIMAI.

Reikalingas Duonkepys

Prie juodos duonos. Gera mokėtis
ir pastovus darbas geram žmogui.
Kreipkitės tuoj į
LITHUANIAN BAKERY
109 River st.,
Haverhill, Mass.

Chorų žiniai.

"LYROS" No. 4 JAU IŠEJO.
"Lyra" No. 4 jau gaminama. Joje
telpa šios dainos: "Naktutė, M. Vo-
gel, sulietuvino J. O. Sivydas; "Ro-
zėlė", H. Werner, sulietuvino A. La-
lis; "Keleivis", J. P. Gotthard, sulie-
tuvino K. V.; "Nedėlios Rytas", C.
Kreutzer, sulietuvino J. O. Sivydas.
Viso keturių kompozicijų, kiekviena
pritaikyta vyru, moterų ir nusienis
chorams, taip kad viso labo yra 12
kompozicijų. Knygutės puslapių 30.
Kaina 75c, taip kaip 1, 2 ir 3 N.N.
Moterų choro kompozicijos galima
naudoti vaikų chorams. Minėtas dai-
nas galima gauti užsisakyti tuojau.
LEONAS EREMINAS (10)
Box 19,
Hendersonville, Pa.

321 Berriman st., Brooklyn, N. Y.

HELMAR

GERUMAS
IR
DAUGIS

Išdirbėjai HELMAR CIGA-
RETŲ didžiujasi geriausią ko-
kybę ju 100% tyro Turkiško
Tabako.

Kas, kad naminio išdirbimo ci-
garety gaunata daug, HELMAR
cigaretuose yra tikras gerumas.

Svarbiausiu dalyku visgi yra
gerumas, o ne daugumas.

HELMAR yra supakuoti kie-
tose skrynute, kas apsaugoja
ruo susilaužymo ir susiman-
kymo.

ATSIMINK SKRYNUTĘ IR
VARDĄ

S. ANARGYROS

Išdirbėjai augšiausios rūšies
Turkiškų ir Egiptiškų Cigaretų
sviete.

PRANESIMAS.

Malonus draugai! Meldžiū jums,
kurie mane žinote ypatiskai, prisie-
kite man mano laisvą, jei turite iš
kios nors atėjusių. As busiu jums dė-
kingas ir už patarnavimą užmokėsiu.
Siųskite šiuo adresu:
A. Kazlauskas
312 Whitesboro st., Utica, N. Y.

LIETUVIŲ LAISVOS MYLETOJŲ
DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.
Uždėta 15 d. Liepos, 1906 m.
Draugystės Administracija:
Pirmininkas Kazimieras Ginius
702—8th st., Waukegan, Ill.
Vice-pirmininkas
Juozapas Jaselinas
1408 So. Prescott st.,
Waukegan, Ill.

Uzrašų rastininkas Konstantinas Tautvāls
1218 So. Lincoln st.,
North Chicago, Ill.
Turtų rastininkas Antanas Salucka
810—8th st., Waukegan, Ill.
Izdininkas Kazimieras Vaitekus
726—8th st., Waukegan, Ill.
Išdo globėjai: Jurgis Petrakis
143 So. Prescott st., Waukegan, Ill.
ir Jonas Skarbalius
1216 Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Keygriai: Jurgis Jokubaitis
328 Liberty st., Waukegan, Ill. ir
Juozapas Linzevicia
536 Porter st., Waukegan, Ill.
Marsalkos: Andrejus Delkus
1032 So. Victoria st.,
No. Chicago, Ill.
ir Jonas Jokubaitis
47 Picadilly Court, Waukegan, Ill.
Susirinkimai atsidūva viena syki į
mėnesį, paskutiniame nedėdienyje,
pirmą valandą po pietų, Liuosybės
Svetaiņej, 713—8th st., Waukegan, Ill.

FARMOS.

NORĖDAMAS IVAIRIŲ FARMŲ
ATVAŽIUOK Į MICHIGAN.
Puiki žemė, idealis klimatas, namin-
iai marketai, arti didelių industrijos
centrų, didžiausia fruktų, bulvių ir
gyvulių auginimo vieta, taipgi daugy-
bė dar neisnaudotų progų. Rašyk
šiuo adresu:
Land Settlement Director
Dept. of Agriculture,
Lansing, Mich. (20)
Dept. 19.

PARSIDUODA FARMA

Michigan valstijoje, 40 akrų žemės,
didžiausioji lietuvių kolonijoje, tarpe
lietuvių ukininkų; žemė juodžemis
mitysta su smėliomis. Pa farma
bėga daili žuvinę upę, iki kretuvės
tik 1½ milės, iki miestuko 5 milės.
Parsiduoda už \$1,000. Kas pirs šį
pavasari, tai gaus del pradžios gyve-
nimo 1 karvę ir 10 višų. Belei plates-
niū informaciją kreipkitės laišku,
išdėdami stampą atsakymui. (11)
V. USTAIKIS

Box 17, R. 2, Scotville, Mich.

FARMOS! FARMOS!
Gerbiameji lietuviai! Apšigyvenkit
ant gerų žemių, turpne savo laisvą
žmonių, kur yra suvis 400 lietuvių
apišpirke farmas. Lietuvians apšy-
venus anglai traukiaisi salin, palikda-
mi geriausias farmas.
As kaip seniausias ukininkas šios
apielinkės žinau šita kraštą gerai, to-
del galu suteikti geriausius patar-
mus kasdien farmų pirkimui. Jau 9
metai kaip patarnauju lietuviams
farmų pirkime ir šimet surinkau 63
farmas pardavimui. Daugelis farmų
parsiduoda su gyvuliais, padargais ir
apetais laukais. Farmos parsiduoda
ant lengvų išmokėjimų.
Šimet farmos yra labai atpigę, to-
del nesidukit miestu agentilams
sive apgauti, bet atsišaukit prie ma-
rės, o aš suteiksiu kuotiesingiausią
patarnavimą. Reikalau farmų apra-
šymo. (12)

JOHN A. ZEMAITIS.

R. 1 Box 17, Fountain, Mich.

M. X. MOCKUS

Gyvena Meksikoje, ir sako, kad 13
TIKRU PAVEIKSLŲ JUS galite pa-
zinti garsingą šalį MEXICO, jos
žmones, jų gyvenimą, aprašydami
le, architektūrą, namus, miestus, isto-
riskas ir ženklyvas vietas, padirbi-
tas ir gamtiskias navaitybes ir t.t.
Tie paveikslai fotografiskai arba ko-
liruoti, gaunami pas mane. Keturi
už \$1.00, geresni 3 už \$1.00. Valizdai
Mexico, 36 paveikslai vienoj knygoj,
\$2.00. Pristatoma lietuviškais paui-
tikrais Biblijais, su nurodymais. Bi-
blija didėji \$7.00. Biblija mažesnėji
\$5.00.

Per mane galima užsisakyti "KE-
LEIVĮ" ir kitus pažangius laikra-
ščius, taipgi įvairias lietuviškas kny-
gas, už nužemiam kainas.
Pinigus siųskite per bankos draft,
arba pasto ar expresso money order.
Nesiuskit pinigų registruota turie lai-
skė. Norintis gauti atsakymą, turi at-
siųst 5 stampos po 2c. Mano adre-
sas:

M. X. MOCKUS

(Dept. 1) Apartado 1378,

Guadalajara, Ja., Mexico.

BARAVYKAI.

Ka tik atėjo siuntinis puikiasiu
džiointų baravykių iš Zemaitijos ir
Dzūkijos girių. Dabar gavėniai, tai
puikiasius dalykas. Garantuojame,
kad iš Lietuvos, o ne iš dydų džiointų
įvairus grybų. Niekas daugiau kaip
tik puikiasius baravykai. Su prisenti-
mu kainos sekancios:

1 svaras \$1.00,
6 svarai \$5.00.

Krautuvinkams mulesim komisg,
jei ims nemaziau 25 svarų. Pinigus
uiskite su orderiu.

J. J. KAZLAUSKAS

337 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Senos Šalies Slaviškas
Gydytojas
Dr. Milan Milojevič

SPECIALISTAS VIDURINIŲ
LIGŲ, TAIPGI MOTERŲ IR
VYRŲ LIGŲ.

417 WOOD ST.,

PITTSBURGH, PA.

Valandos: Paprastomis dienomis
nuo 11 iki 1. Nedėdieniais
nuo 1 iki 3. (13)

Vietinės Žinios

Peršovė policmaną.

Ant Back Bay šį panedėlį likos persautas policmanas Hill. Jisai ėjo palei krautuves žiurėdamas, ar užraktytos jų durys, kaip iš vienos krautuves išsmuko kažin koks žmogus. Policmanas liepė jam sustoti, o kada tas nepaklausė, pradėjo jį vytis. Tuomet vejamas išsitraukė revolverį ir paleido į policmaną 3 šūvius. Vienas pataikė jam krutinėn ir policmanas sugriuvo. Anksti rytą pienius rado persautą policmaną apalpusį ir nugalėto jį pas artimiausią daktarą. Tuojaus buvo duota žinia į policijos nuovadą. Policija dabar ieško šoviko. Manoma, kad jis yra pavojingas banditas.

Svarstys Saco bylą.

Šioj pėtnyčioj bus svarstoma Saco byla, kuris dabar badatuja Deadhamo kalėjime, protestuodamas prieš Amerikos valdžią, kuri jį tenai laiko be reikalo, ir prieš Amerikos darbininkus, kurie nieko nedaro, kad jį paluosavus. Ir kaip tik jis apskelbė bado streiką, valdžia nutarė jo bylą peržiūrėti.

Sako, bolševizmas nyksta ir Rusija atsigauja.

Finansistų susirinkime Copley Plaza Hotelyje perėitą savaitę kalbėjo Sir Pauli Dukas, kuris per kelis metus išbuvo slaptojo Anglijos tarnyboj Rusijoje. Jisai sako, kad iš tos programos, kokią bolševikai buvo iš pradžių užsibrėžę, jau nieko nebėlikę. Nors valdžia ta pati ir ji vis dar vadinasi bolševikais, bet bolševizmo ženklai baigia jau nykti ir Rusija pradeda po truputį atsigauti. Tiesa, laisvės da nėra, spauda suvaržyta, mitingai uždrausti, streikuot darbininkams nevalia ir finansinė padėtis labai sunki, bet visgi esą jau vilties, kad ekonominių žvilgsnių šalis galės susitvarkyti, nes jau sugrąžinta privatinė nuosavybė ir po truputį pradeda grįžti visa senoji tvarka.

Rado \$10,000 ir vijosi žmogų, kad atiduot.

Vežėjas vardu Brothers šį panedėlį atvežė nuo North Stationo ant South Stationo tula vyra su moteriške. Kada tas vyras užmokejo jam ir nuėjo su savo moteriške ant stoties, vežėjas apsižiūrėjo, kad automobiluje guli palikta stora piniginė. Jis atidarė ją — ogi pilna pinigų ir brangių popierių. Jis puolė į South Stationą įieškoti savininko. Uždušęs jis išbėgiojo visą stotį ir ant galo rado tą vyrą su moteriške sėdint waiting-rumy.

—Ar tamsta kartais nepametei ko? — klausė vežėjas.

—Aš nemanau, — atsakė užklaustasis.

—Na, tik gerai apsižiūrėk.

Vyras čiupt-čiupt sau po kišenius:

—By gosh! — sako — ogi aš pamaciau savo pinigų!

—Na, tai štai jie čia yra — tarė vežėjas, atiduodamas jam skurinį krepšį.

Zmogus bemaž ko ne apkvaito iš džiaugsmo. Tame krepšy buvo \$10,000. Už sugrąžinimą tų pinigų vežėjas gavo \$100 dovanų ir karštą bučkį nuo to vyro pačios.

Tunelyje po Park streetu policija suėmė tris banditus, kuriuos vijosi gatvėkariai per visą Bostoną.

p. šlezevičienė atvažiavo. Pereitą savaitę So. Bostonan atvyko p. šlezevičienė, buvusio Lietuvos premjero žmona. Ji čia lankosi Kauno našlaičių prieglaudos reikalais. Viešnia apsistojo Bagočių šeimynoj.

Sudegė mokyklos dormitorija.

North Concorde sudegė privatinės mokyklos dormitorija vaikams. Gaisras isteko nakties laiku, kuomet visi miegojo, tačiau vienas laiku pabudo ir pakėlė lermą. Visi vaikai išsigelbėjo.

Bažnyčios šnipai.

Lynno baptistų bažnyčios kunigas Underhill pranešė per savo pamokslą, kad Lynne dabar esą 103 vietos, kur parsiduoda mumsinai. Tą susekė privatiniai detektantai, kuriuos bažnyčia užlaikanti. Šitas žinias bažnyčia įteikusi policijai. Taigi pasirodo, kad Kristaus įstaiiga dirba išvien su policija.

Prude rado moteries lavoną.

Salia Melrose miestelio, netoli Bostono, žmonės rado plaukiojant tulos moteries lavoną. Paašikėjo, kad buvo Mrs. Penney iš Somerville. Valdžios daktaras nusprendė, kad ji pati nusizūdė. Jos vyras sako, kad ji nuo septynių metų buvo jau nesveika ir gal dėlto nusiskandino.

Pagavo gražių lydekų per ledą.

Tris So. Bostono sportai. — Kapocius, Sidlauskas ir Jankauskas-Jenkins — buvo išvažiavę pereitą savaitę ant ežero netoli Athol'o žuvažti per ledą ir parsivežė apie tuziną dailių lydekų. Mes klausėm, kur jie jas pirkė, bet jie bažijasi, kad nepirktų nei vienos, visas pagavę patis. Lydekos buvo dar gyvos. Nuo 1 kovo žuvažti per ledą jau nebevalia.

Sugavo du vyrus su merginomis.

Ant Commonwealth ave. po No. 1055 policija sugavo aną naktį du turtingu vyrus su žinomom policijai merginomis. Vyrui padavė savo pavardės kaip John Lawrence ir Edwin Carter, bet policija mano, kad tai ne tikros jų pavardės. Jie buvo nubausti po \$30 ir užsimokėję bausmę tuoj išdumė. Gi suimtos su jais merginos tapo nusistotos ant Briedžio Salos 30-čiai dienų. Jos turi po keliošiką pavardžių. Rodosi, kad viena jų bus lietuvė. Ji vadinasi Mary Lee, Florence White ir da kitaip.

Gavo iš daktaro \$5,000.

Prisikintųjų suolas Maldeno teisme nusprendė, kad D-ras Staples užmokėtų savo pacientui Clarkui \$5,000 atlyginimo užtai, kad gydydamas sulaužytą jo koją netikusiai ją sudejo. Clark reikalavo iš daktaro \$25,000.

Visi bijo lenkų drutuolio.

Visi ristikai pradeda bijoti lenkų drutuolio Stasiako. Net smarkusis italas Calza ir tas pasibijojo ristikis su Stasiaku. Bet už tai atsirado smarkuolis bulgaras, kuris apsiima paguldyti Stasiaką. Ristynės įvyks šiame ketverge Grand Opera House. Apart šių, ristikis dar dvi poros gerų ristikų.

Ant Dudley st. po Nr. 591 tris banditai apiplėšė namų savininką ir dženitorių, atimdami iš jų \$218.

Policijos komisionierius Wilson reikalauja, kad visi jo policmanai mokėtų plaukti, taip kad pabėgėliui puoluš vandenin, policmanas galėtų jį plaukdamas pasivyti.

Ant Union Park gatvės policija suėmė 23 metų vaiką su 22 metų mergina, kuriu du gyveno be apšvedimo ir abudu buvo plėšikai.

Cambridge'aus biznierių Henebury gavo metus kalėjimo užtai, kad girtas budamas važiuavo automobiliu.

Juodveidė vardu Randolph iš Roxbury kreipėsi į teismą su skundu, kad vieną turtingą baltą merginą nuo Commonwealth ave. paviliojusi nuo jos vyrą.

Užpereitą panedėlį buvo areštuotos dvi streikuojančios siuvėjos žydelkaitės, kurios išėjusios ant piketų apmušė trečią žydelkaitę, kuri ėjo dirbti.

ŠLEŽEVIČIENĖ

Žmona Buvusio Lietuvos Ministerių Pirmininko.

LAIKYS PRAKALBĄ

Serėdoj, 7 Kovo (March). 1923 m., 7:30 val. vakare.

MUNICIPAL BUILDING SVETAINĖJ

(South Bostono Teismo name)

Ant Broadway, tarpe Giril gatvių, So. Bostono.

Taipgi kalbės ka tik iš Lietuvos pribuvusi Dr. Vincienė, Adv. Bagočius, ir kiti. Ateikit visi pasiklausti pasiklausių naujienų iš Lietuvos. Kadangi p. šlezevičienė Bostono apeliokėj vargu kitur suspės kalbėti, todėl bukit ir iš artimesniųjų miestelių.

EKSPLOZIJA ANT LAIVO UŽMUSĖ 6 KAREIVIUS.

Ant karinio Amerikos laivo prie Filipinų įvyko aliejaus eksplozija, užmušdama 6 kareivius. Laivas buvo alieju kurenamas.

PASIRANDAVOJA GYVENIMAI.

Vienas 6 kambarių, autras 3 kambarių, randa pigi. Matyti rai bė laiku. JONAS PERMINAS, 567 E. 2nd st., So. Bostono.

FERAI!

ARBA SO. BOSTONO LIETUVIŲ KERMOSIUS

—Rengia—

SO. BOSTONO LIETUVIŲ LABDARYSTĖS DR. J. A.

PRASIDĖS KOVO 9 ir TRAUKIS IRI KOVO 19, 1923

Kiekvieną vakarą prasidės kaip 7-tą valandą vakare.

Subatomis prasidės kaip 6 val. vakare.

LIETUVIŲ SALEJE.

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

IZANGA DYKAI.

Tai ir vėl turėsime progą, taip sakant, aplankyti Lietuvišką Kermosius arba FERUS.

Šiais metais bus skirtingi fėrai nuo visų kitų buvusių fėrų, nes pirmoji vietoj izanga bus visiems dykai, išskyrus subatvakarius. Antra, tai bus visai skirtingų gėmių, kokių dar niekadus nebūvę, taip sakant, Europiškos mados gėmių!

Taipgi dalyvaus dainininkai chorai, benas ir kitokie pamargininimai. Žodžiu sakant, šie fėrai bus vieni iš gyviausių, nes visos So. Bostono ir Bostono draugijos, kuopos ir klubai pasidavė šaillingai dalyvaui. Tai visi kas gyvas atsilankytį į šios fėrus. Izanga dykai.

Visus kviečia L. L. DRAUGIJOS VALDYBA.

SYMPHONY HALL

Huntington ir Mass. Ave., Boston

PANEDĖLIO VAKARĖ, KOVO 12 DIENA

Nuo 8:15 Vakare

UKRAINIEČIŲ LIADIES CHORO

KONCERTAS!

ALEXANDER KOSHEV, Dirigentas.

Programas iš Gražiausių liadių Dainų.

ODA SLOBODSKAA, Soprano.

NINA KOSHEV, Sopano; solistai.

Ypatingai lietuviams tas koncertas bus interesingas. Nepamirškite atsilankyti.

Dabar Pradėk PIRKTI

STANDARD ir Challenge Pieną

IR TAUPYK LEIBELIUS KAD GAVUS BRANGIŲ DOVANŲ.

Kašyk bile vienu iš adresų esančių ant kitos lebelių pusės del paveiksluoto dovanų katalogo.

"Apsimoka Taupyti Leibelius"

CAMBRIDGE, MASS.

Aukos socialdemokratams.

L.S.S. 71 kuopos prakalose, kurios įvyko 11 d. vasario buvo renkamos aukos Lietuvos socialdemokratams. Aukavo šie draugai: J. Vinciuas 2 dol., S. Zdanauškas 1 dol., E. Karpavičia 0c. Po 50c.: J. Gričiūnė, Bevardis, J. Matulionis ir P. Kirzonas. Po 25c.: M. Motiejunas ir D. Valeikis. Smulkių aukų surinkta 1 dol. 10c. Viso labo 10 dol. 20c. J. Vinciuas.

PARDAVIMAI.

PARSIDUODA.

So. Bostono 3 šeimynų murtinė st. ir gni įtaisytas, kartu kepykla ir duobė. Ieigu \$48.00 ant namelio. Parsiduoda laai pigiai, tik už \$30.00. Geros išlygos.

R. SARLITZ, Boston, Mass.

PARSIDUODA BUCERNĖ ir ROSERNĖ, apgyventoj lietuviams, kito storo arti nera; randa pigi. Nuo storo viz 3 rumaai, biznis per \$400 iki 500 doierų, parsiduoda pigiai.

W. M., Cambridge, Mass.

DUONOS KEPYKLA

Parsiduoda namas su krautuve ir apgyvendintu. Biznis senai įsidrūtas, sva. del vatoj.

Roma turėti \$3,500 Cash. Rašykite: P. O. Box 3659, Boston, Mass.

PARSIDUODA

Čerkytų taisynto dirbuve. Biznis dirba per dang metų ir gerų vietų. Parsiduoda, nes išvažiavoju Lietu-

va. R. DENNIS, 20 Fourth st., So. Boston, Mass.

PARSIDUODA BOLINĖ

Vienas didžiausių So. Bostono. 11 stalų su kisenėmis, 1 Billiardo stalo su plokštes Bowling alieus. Biznis išdirbs su geru lygu. Pigiai parsiduoda; sepraleiskit progos sportiskam žmogui.

M. J. VERSLACKAS, 32 Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALINGI LASTERIAI

ant Gumo Ceverkyu. Taipgi reikalingos merginos mokytis to daruo.

AMERICAN RUBBER COMPANY, Cambridge, Mass.

arti Kendall Square.

LIETUVIS DENTISTAS

Dr. A. Gorman-Gumauskas

LIETUVIS DENTISTAS

Valandos: nuo 10-12 dieng; nuo 2-3 po pietų; nuo 6-8 vakare;

Nedėliomis nuo 10-12 dieng.

705 N. Main st. kamp. Broad st. MONTELO, MASS.

LIETUVIS DENTISTAS

Dr. M. V. Casper

(KASPARAVICIUS)

425 Broadway, priešais paštą SO. BOSTON Tel. So. Boston 829

Ofiso valandos:

Nuo 9:30 iki 12

Nuo 1 iki 5. Nuo 6:30 iki 9

Subatomis nuo 9:30 iki 12 ir nuo 1 iki 5 vakare.

Dr. J. C. Landzius

(GYDYTOJAS IS LIETUVOS)

VALANDOS: 9-11; 2-4; 6-9

506 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

DAKTARAS

F. MATULAITIS

LIETUVYS GYDYTOJAS

Priima ligonius sekančiomis valandomis:

Nuo 1-3 po pietų; Nuo 7-8 vakare.

8709 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

JUSU PAINTERIS

JACKUS STARKUS

gyvena po numeriu

659 Washington St., Dorchester

Tel. Dorch. 3737-W. (-)

DR. J. JONIKAITIS

Laikas: 1-3 ir 7-9 val. vak.

3732 MICHIGAN AVE. DETROIT, MICH.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO

SEIMYDOS SVEIKATA.

Nuo niežtančių išberimų vartojant

SEVERAS ESKO

Antiseptiškas Mofto

Vartojamas nuo niežų, išberimų ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. South Boston 2613
Residence Aspinwall 0581
SUSANNE M. PUISNEA SHALLNA
(PULAIUTE)
Lietuvė Materis Advokata
253 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ GARAGE.

Parduodame visokių automobilių, jų dalis ir reikmenis (supplies). Išrandavojame automobilius del pasi-
vazinėjimo; ir užlaikome ekspertų, mekanikų del sutaisymo mašinų. (?)

PETRAS JAKIMAVICIUS

541 East Broadway, South Boston, Mass.

Telefonas: So. Boston 51370.

DR. N. M. FRIEDMAN

SPECIALISTAS VENERIAKŲ LIGŲ.

VYRU IR MOTERŲ. Taipgi kraujo ligų ir Reumatizmo.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakara.

1069 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS.

PETRAS VALUKONIS

Tik vienas lietuvis.

Aukosius ir Laikrodininkas

Per 12 metų So. Bostone parduodu ir taisau visokių rusų aikrodzius, ziedus, lenčiugus ir šiaip visokių aukšnius ir aukšutus daiktus. Darba ir užsakymus priimu per patį ir išpildau teisingai ir greitai. (?)

P. VALUKONIS

SO. BOSTON, MASS.

375 BROADWAY

VALUTKEVICIAUS TREJANKA

arba TREJOS-DEVYNERIOS

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių, saknų ir žievių. Gydo visokias skilvio ligas: nemai, dispensiją, isputimą, riemenį ir t. t. Geriausiai pataiso apetitą.

Trejanų pakelis 50c.

SALCIO IR GRIPRO PROSKOS.

Nuo šalčio galvoje, gripo, šalčio purtymo, skaudėjimo kuno ir kaulų. Nėra geresnių gyduoliu nuo šių nesmagumų, kaip Valutkeviciaus Šalčio ir Gripo Proskos.

Pakelis 50c.

Siųsk Money Order ar stampomis.

ANTHONY VALUTKEVICH PH. C.

15 Intervale st., Montello, Mass.

70 DAINŲ!

Chorų ir jų vadovų žiniai: Atspausdinta 70 chorų dainų vienoje knygoje. Diduma tų dainų maistų chorų balsams; dalis jų vyrų arba ir moterų kvartetai ir dalis duetų, kurie tinka geriausiai vaikų chorams.

Knygos kaina 1 d. 50c.

Atyda! Kas irms iš karto 20 knygu, gaus už 25 dol.

Siųsk pinigų ir rašyk: M. PETRAUSKAS

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių naminių vaistų, saknų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsienėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo strienių, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Diegli iš Lietuvos ir įvairių saknų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pašaukiame geriausius daktarus per telefoną uždyka. Todel jeigu norite gaut gerus vaistus ir sušodyti pinigų, tad ateikite į APTEKA po numeriu

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

ADVOKATAS

H. G. McDOWELL

VEDA VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE. RODA DUODA VISIEMS DYKAI. KREIPKITES PPATISKAI ARBA LAISKU (-)

H. G. McDOWELL

89 WALL ST., Room 617, NEW YORK, N. Y.

DAKTARAS

JOSEPH WEINREBE

MEDICINOS DAKTARAS

90 Huntington Ave., Back Bay, Boston, Mass.

Medicinos profesorius Universitete. Specialistas kraujo, skruos ir slaptųjų ligų, taipgi romanizmo. Taipgi gydo moterų ir vaikų ligas. Kalba lenkiškai. Ofiso valandos: nuo 2 iki 7 vakare. Pėtnyčiomis ir nedėliomis priima pagal sutartį. (?)

Telefonas Back Bay 379.